

# Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ



№№ 116—117 (1616—1617) ♦ Субота, 28 червня 1997 року ♦ Ціна договірної

## НАВЧИТИСЯ ДІЯТИ ЗА КОНСТИТУЦІЄЮ ВАЖЛИВІШЕ, НІЖ ТІ ПРИЙНЯТИ

Інтер'ю Голови Верховної Ради  
України Олександра Мороза  
головному редакторові газети  
«Голос України» Сергієві Правденку  
з нагоди першої річниці  
Конституції нашої держави

— Олександр Олександровичу, мабуть, багато хто сьогодні згадає ранок 28 червня минулого року, коли Президент України вибачився за те, що не зовсім коректно стимулював конституційний процес, а Ви сказали, що ми всі вчачи за постійну, хоч інколи і оригінальну участь Президента в тому процесі. Тобто подія відбулася, текст Конституції не довелося виносити на референдум. Прийняла його Верховна

Рада, тобто виконала те, що їй належить виконати. Минув рік. З Вашої точки зору, хто і як з гілок влади, які разом тоді святкували прийняття, скористався Конституцією. Бо ж створювали тоді й думку, що ось приймемо Конституцію і будемо довго працювати й жити. Так і тепер кажуть: аби був бюджет, ото б ми зажили. Але і Конституція, і бюджет, виявляється, потребують ще й реального наповнення.

— Саме так, реального наповнення. Та спершу хочу звернути увагу на те, що рік тому йшлося не про спосіб прийняття Конституції — Верховна Рада чи референдум. Мова йшла про те, яку Конституцію прийняти. Якщо ми проголосили демократичні засади і хочемо збу-

дувати демократичне суспільство, то цій ідеї набатого більше відповідав текст, який був розроблений у Верховній Раді. У цьому принципова відмінність дій Верховної Ради від кроків виконавчої влади. Ось чому я і Президент обмінялися своєрідними жартами про провисту, пов'язану із прийняттям Конституції. Але за тими жартами був глибокий зміст. Верховна Рада не злякалася погроз чи шантажу. Вона піднялася вище, розуміла свою відповідальність за майбутнє держави, за розвиток суспільства, за збереження серйозних демократичних намірів, які вкрай необхідні Україні. Цей шлях і відкриває Конституція.

(Закінчення на 2—3-й стор.)

## Якщо радість на всіх одна, на всіх і закон один



Сьогодні виповнюється рік, як бурхливої червоної ночі народилася Конституція України. На знімку, зробленому пам'ятного ранку, ви бачите радських «батьків» Основного Закону держави — народних депутатів України.

Один рік для Конституції, як і для людини, замалий для якихось особливих підсумків. І все ж, як кажуть, рахунок відкрито. Як ж зміни сталися у вашому житті за цей час? Чи скористалися ви положеннями Конституції? Що, на вашу думку, треба для того, щоб вона швидше й ефективніше «запрацювала» на поліпшення нашого життя?

Про все це — в сьогоднішньому номері.



Фото Олександра БІЛИМКА  
та Юрія ВЕНТЕРША.



Держбюджет-97 —  
€1 229 — «за»

3



Круг  
містечка  
Берестечка

7



Як  
селянин  
тінювиком  
став

8



Тут був  
Сеня!

4

### Перша річниця — привід зустрітися

Учора у Міністерстві закордонних справ України відбулася цікава подія. Перший заступник міністра закордонних справ Антон Бутейко і міністр юстиції Сергій Головатий зустрілися із главою дипломатичних місій, акредитованих у нашій країні. Урочистість відбулася з нагоди першої річниці прийняття Конституції.

### Про людину з «антизірковим імунітетом»



Щобито підсумки традиційного опитування нашої газетою журналістів, мета якого визначити найкращого футболіста сезону. Переможцем улюблених наших став нападочий київського «Динамо» і збірної України Андрій Шевченко.

Матеріал про підсумки опитування та інтерв'ю з лауреатом читайте на 13-й стор.

### Лист на першу сторінку

### Не буде ні роботи, ні податків

З 1 липня 1997 року набуде чинності закон України «Про податок на додану вартість». Згідно із статтею 7 закону встановлено дату виникнення податкових зобов'язань — дату відплатження продукції.

Такі зміни в порядку сплати вказаного податку призведуть до катастрофічного фінансового стану двох підприємств та неминучі їх зупинки.

(Закінчення на 5-й стор.)

# Це не вексель, який дає конкретну вигоду

## Нотатки з прес-конференції Голови Верховної Ради України

«До розгляду у Верховній Раді готується конституція державно-правової реформи, яка випливає з Конституції», — про це повідомив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз 27 червня цього року на прес-конференції, присвяченій першій річниці Основоного Закону.

Реклама передбачає чотири напрями: зокрема, реформу парламентської адміністрації, яка стосується реконструкції державної виконавчої влади, судово-правову і реформу муніципальності. У кожному з цих напрямів уже проведено пілотовану роботу, прийнято чимало законодавчих актів. Голова Верховної Ради наголосив, що, виступаючи після прийняття Конституції 28 червня 1996 року на сесії, він говорив про те, що безпосередньо з Конституції виникає потреба у прийнятті 20 законів. Нині більшість з них уже або прийнято, або пройшли перше чи друге читання, а решта — в роботі.

Об'єктивно Конституція не могла сприяти такій ролі, як вексель, який під час реалізації дає конкретну вигоду тому, хто ним користується. Це скоріше той вексель, за допомогою якого держава створює матеріальні, організаційні, фінансові та інші можливості для заохоти прав конкретної людини. Певні розчарування спричинені не й ті, що наusto багато було знаних авансів. Об'єктивна Конституція люди виразу зажакувати краще. А до того обіцяли, що ситуація зміниться на краще, коли буде прийнято Конституційний доповідь.

Олександр Мороз повідомив, що дав поручення спеціалістам і відповідним комітетам підготувати поправки до Основоного Закону, які зумовили практичне користування Конституцією. Ви викладає чимало, що такі пропозиції були підготовлені і внесені на цей сесії, а на наступній їх уже розглядали. Олександр Мороз наголосив, що їх прийме Верховна Рада, немає, бо внесення зміни до Основоного Закону вимагає більш як 300 голосів на їх підтримку.

Найперше йдеться про правове тлумачення Конституції та закону України. Оскільки законодавчий, реалізаційний і судочинський практики, і потреби суспільства, аналізуючи все правове поле, котрим користуються суб'єкти правової норми у світі, знісують ту чи іншу норму, переосмислюють її, аби прокласти. А Конституційний Суд повинен дати оцінку тому чи іншому закону, нормативного акта, від конкретної структури влади на предмет відповідності чинній Конституції, і не більше, а не всім загальне суспільство, розпочинаючи обґрунтування мотивації від цієї члара П'явська, — наголосив Голова Верховної Ради.

Олександр Мороз навів приклад, коли законодавча процедура гальмувалася через першій права гласи держави і Верховної Ради при подоланні вето чи зауважень. Президент Мороз навів також приклад конкретних порушень Основоного Закону Президентом та Кабінетом міністрів. На відміну від Верховної Ради, котра не порушила жодного пункту Конституції за рік, що минув. Голова парламенту вважає, що понад 200 указів та розпоряджень глави держави, а також постанов Кабінету міністрів не відповідають вимогам Основоного Закону. З цього приводу Олександр Мороз звернувся до Конституційного Суду від імені Верховної Ради з попитом.

Однак у Конституційному Суді — систематичні відхилення до процедури розгляду цих питань, зауважив Голова Верховної Ради. Спершу розглядаються питання, спрямовані проти Верховної Ради. Про не свідчить хоча б одна стаття Конституції. Суду сирави шоко Закону «Про рахунокую палату».

Олександр Мороз вважає, що діяльність щодо контролюючого органу Верховної Ради робить прозорою всю виконавчу систему, позбавляючи виконавчу владу можливості волюнтаристського ставлення до бюджетних засобів, до доходів держави. А тому Голова Верховної Ради висловився за підсилення функцій Рахункової палати у контролі за використанням бюджетних ресурсів держави на всіх рівнях.

Конституція — факт розподілення вето Президентом на три напрями: Про місцеві державні адміністрації і заву Євгеіа Кушнарова на брифінгу, Олександр Мороз наголосив: «Я не хочу вступати з ним у дискусію, а дою так, як висуну Регламентом Законом. Закон «Про місцеві державні адміністрації» не можна розглядати у відношенні від Закону «Про місцеве самоврядування». Тому зазначив, що якщо члени Закону «Про місцеві державні адміністрації» означає повернутися до зміни Закону «Про місцеве самоврядування», який введено в дію і оприлюднено відповідно до Конституції.

Олександр Мороз докладно зупинився на процедурі розгляду зауважень Президента до цього закону і нагадав, що тимчасове скасування норм Регламенту Верховної Ради вже застосовувалася під час прийняття Конституції.

Голова Верховної Ради наголосив також на потребі зміни курсу економічних реформ. І нагадав, що Микола Азаров під час розгляду проекту бюджету на поточний рік звернув увагу на те, що саме таким був бюджет 1999 року.

Володимир КОРОЛЮК.



Олександр Мороз

організації місцевої влади тощо. Проте це документ набавто демократичний, придатний для України як європейської держави, аніж той, що пропонується на референдум.

Тому, вважаю, заслугоують поваги позиція впродовж депутатів України, всієї Верховної Ради, яка зрозуміла свою історичну місію і відпраді шлях побудови не авторитарної, а демократичної держави.

А от що як користувється Конституцією — тек питання. У мене, на превеликий жаль, складається враження, що ті, хто готував референдум, так і не зрозуміли, що він не відбудеться, що Конституція — інша. І багато їхніх країн підтверджують, що вони дійсно зустріли Конституції. Визначили її зміст, а не формальні переконати, що то Верховна Рада діє жуеуер Конституції. Але немає в них аргументів. А от їхні країни можна проілюструвати.

Що стосується положення Конституції не передбачають перезатвердження керівників адміністрацій зверху донизу. А це зроблено протягом дою місяців. Навіщо? Знову члитою пелюхін положення Конституції. «То що, обрання голів відповідних рад складають повноваження голів цих рад». То навіщо було указати про перезатвердження голів місцевих держадміністрацій? Тому що багате хто в областях змінив посади, а Конституція цього не дозволяє? А деані місцеві адміністрації сьогодні виступають із заявами, що Верховна Рада неправилно, на основі Закону про місцеве самоврядування, готує рішення про звільнення голів рад голів рад. А як інакше тоді розв'язати гліки влади, представницькі органи і виконавчу владу?

Представницькі органи мають діяти на основі місцевого бюджету, розв'язувати проблеми територіальних громад, а держадміністрації, перебуваючи на державному бюджеті, має вирішувати, так би мовити, питання по вертикалі. Конституція — проти зумінення обов'язків. А нияшній адміністратори кажуть: ні, це Верховна Рада неправилно тлумачить прийнятий Закон про місцеве самоврядування. Ми чливоуку — закон, в ній, виявляється, бере на себе тягар при цьому трактувати. На свій копіл. Але візьмемо призначення на посади в різних структурах виконавчої гліки. Зокрема, заступників міністрів. Не було казати про те, що міністри призначаються без візн Прем'єра, є і такі приклади. Але заступники міністра не можуть призначатися Президентом України. Заступники голів держадміністрацій тек не можуть призначатися Президентом України. Президент не підписує Закон про місцеві державні адміністрації не через те, що нкає буква його не відповідає Конституції. А через те, що в ному не передбачено прямо Премо України призначати заступників голів адміністрацій, бо те є суперечливо Конституції.

Відповідно до Конституції народні депутати звернулися до Конституційного Суду з конституційним попитом про визнання неконституційним указів про призначення заступників міністрів, заступників керівників інших центральних органів виконавчої влади. Однак Конституційний Суд ухвалив рішення не розглядати цю подану — немає часу. Конституційний Суд зайнятий поки що розглядом лише питань стосовно рішень Верховної Ради.

За тим же перебіжжям положення

ми Конституції Президент протиготує трих ронів після набуття новачиності, має право віддати складені Кабінетом і скріплені підписом Прем'єра укази з економічних питань, не врегульованих законами. Але який бовою соди підлягати створенню указів, наприклад, Міністерство преси та інформації? Нинішн. А воно — створене. І тепер кандидатів голови Держтелерадіо погоджується з Верховною Радою (як за Конституцією), а кандидатів його начальника, міністра — ні. Для чого потрібні такі члоти, дуамо, зрозуміло.

Верховна Рада на сьогодні ні на йоту не порушила Конституцію, ні в чому.

Я хотів би, щоб усі гліки влади навчилися жити і діяти за Конституцією. Це — важливіше, ніж її прийняти.

— Хто, на нашу думку, повинен тлумачити Конституцію. Верховна Рада, яка її прийняла, чи Конституційний Суд, у утворенні якого вона звязла участь разом з іншими гліками влади?

— На основі Конституції ми прийняли Закон про Конституційний Суд. Цей закон виклався флугі, повноваження і процедуру вирішення і реалізації цих повноважень Конституційним Судом. І саме Конституція передбачає, що під тлумачення має здійснювати Конституційний Суд. В Конституційній комісії вносились пропозиції, щоб Верховна Рада сама тлумачила Конституцію і закони. Та зроблено так, як зроблено. Але Конституційний Суд повинен робити аналіз актів, які вносять на прийняття рішення саме з точки зору відповідності чинній Конституції, а не Конституційному договору або Конституції ще 1978 року. Далі нашого Конституційного Суду поки що ніяк достійним вимой не відповідало. Це яра і говорити про те, ному слід відмовити тлумачення Конституції. Тим, хто її приймав, тому органу, який і зміни за потреби буде до неї вносити.

Тобто рік життя за новою Конституцією вже показав необхідність деяких змін у ній?

— Так. Нинішній склад Верховної Ради, прийняв конституційні закони, юридично грамотний. Але життя йде вперед. Хтось доводить своє вміння, а хтось невінний жити за Конституцією, певні органи вимагають уточнення або її виправлення. Дужека, Верховна Рада члитою гліки влади, що наступного будуть вносити відповідні корективи. Механізм для цього передбачено в самій Конституції.

Відома, що Конституція потребує прийняття великої кількості законів. Думаю, читачам буде цікаво дізнатися від Вас, що ретіка Верховна Рада зробила за рік у цьому напрямі?

— Так, для юридичного підтвердження курсу, який визначили Конституція, треба прийняти десятки законів. Ми визначилися з напрямками законодавчої роботи. Можна сказати, є три нашо законодавчого поля, які потребують негайного розв'язання. Це поля розв'язує Конституції. У безпосередній близькості до Конституції — коло акцій установного порядку. Про створення того-таки Конституційного Суду, Рахункової палати. Випадок, коли це треба зробити на юридичній основі. Частина визначених законів уже діє, частину розглянуто у ВР, прийнято в третьому читанні. С проблеми є законопроект про Кабінет Міністрів, який Верховна Рада, здається, Президент. Ми ж прагнемо, щоб цей закон відповідав Конституції.

Ми створюємо нове правове поле. Навколо серця, нким є Конституція, і яке вже працює. Портиримо, як розв'язати судилив, неба, щоб треба відбуватися систему законодавства. Наприклад, із законом про Рахунокую палату переплуталися наступні — про організацію контролю в державі, про фінансову дисципліну, про дисципліну

## Проблему можна розв'язати. Але разом з Європою

У Страсбурзі (Франція) 23—27 червня відбулося засідання третьої частини Євросуду. У ньому взяли участь парламентські делегати України, очолювана головою Комітету Верховної Ради України в закордонних справах і зв'язках з СНД.

На пленарних засіданнях Чорнобильської катастрофи наголосили на ролі депутатів України Борис Олійник та Атанасій Рахаський, беручи участь у дискусії щодо негативного впливу на здоров'я людей аварії на ЧАЕС. Українська парламентська делегація відчу-

ває помітне зростання розуміння в Раді Європи того, що подолати чорнобильську катастрофу буде можна лише об'єднаними зусиллями європейського та світового співтовариства. Цей перелом в оцінці проблем Чорнобильської аварії після відвідування Президентом України і Чорнобильським АЕС та заклики її об'єднати зусиллями.

Серед важливих питань порядку денного сесії були також проблеми біженців, переміщення сімей та громадян, що шукають притулку в країнах СНД і на Закарпатті.

Під час дискусії щодо ролі Міжнародного валютного фонду і Світового банку в реформі у країнах Центральної і Східної Європи Іван Члс критично оцінив їхню діяльність, посилаючись на досвід України.

Питання підтримки національних меншин порушило у дискусії український депутат України Євген Мармазов.

Прес-служба Верховної Ради України.

# за Конституцію не можна бути кримінальним

платіжнику тощо. Інше коло — простір законодавчих актів, які далі розповсюджують поде Конституції. І вона таким чином охоплює нові й нові простори права. Це індивідуальні, суверенні для суспільства. Конституції може змінювати окремі свої помилки. Але й демократична суть не повинна змінюватися. У тому її стабільність.

Необхідно прийняти й закон про комунальну власність, бо це основа здійснення влади на місцевому рівні. Цей закон ния в роботі.

Закон про бюджет — своєрідний, він проливає всі сфери права, широкую виділяє. Він кожного разу буде поглиблювати свій вплив на інші сфери правосуддя. І, думаю, що далі від часу прийняття Конституції, то детальнішими будуть різні закони про бюджет, і різніше вони будуть переплітаються з іншими законами.

Хочу скористатися нагодою і дізнатися Вашу думку про законопроект про амністію. Якщо, як вважаєте, має бути амністія, то чи має бути амністія, змінна, провінційною? Цим, думаю, ми не відходимо від теми Конституції, бо механізм демократичних виборів — тема конституційна.

Відповідь: Невідомо. Невідомо, який закон про вибори? Знову ж такі у зв'язку з Конституцією. Коли ми говоримо про необхідність змін у правовому полі, то виходимо найперше з того, що ці зміни по суті своїй є кермами доправлення реформи в Україні. Концепцію такої реформи підготували і, сподіваюся, буде розглянуто на цій сесії попередньо. Воно складається із чотирьох потоків реформи: парламентська реформа, що полягає в серйозній модернізації роботи парламенту, адміністративна реформа структури й системи виконавчої влади, судово-правова реформа. І муніципальна реформа, тобто реформа місцевого самоврядування. Для того, щоб їх усі здійснити, треба мати політичний суб'єкт, який це робитиме. А суб'єктом може бути або одна політична організація, або коаліція політичних сил, який довіряє суспільство, і який виражають волю більшості людей. Яким чином можна знати волю більшості людей? Тільки через симпатії чи антипатії до тих чи інших партій. І тому треба знати, що в цьому, щоб створити умови для появи впливових партій, яким людям довіряють або не довіряють, і свою симпатію чи антипатію висловлюють під час виборів.

Розмова про те, що у нас сьогодні слабі партії і не можна їм взагалі довіряти — це тільки опір бюрократичній системі тим процесам, які започаткувала Конституція. А щоб реалізувати ці процеси, ці ідеї — треба сприяти створенню політичних суб'єктів. У цьому є діалектика суспільності. Система повинна створити політичні суб'єкти, які змінять саму систему. І в її розвитку. Чому ж треба ширити. Нерозуміння цього діалектичного стрибка і єдиності противіччя — або від браку політичної культури.

Або від небажання міняти бюрократичну систему, в якій колу киється — ніхто ні за що не відповідає і рука руку мие...

Тому ось один із виняткових політичних активістів забув, як це зовсім недавно сам говорив, що на біса ті партії, які ж при владі і все в порядку. А сьогодні ні, уже не при владі, каже, що потрібна пропорційна виборча система. Зрозуміло, і в ніякого самозрозуміння. Нехай партії змагаються через аудиторію, ЗМІ, які повинні бути не під її товою виконавчої влади, а незалежними, самостійними, які мають можливість хитати, як маятник, як вони їх сприймають, як їх сприймають в тому числі й журналісти. І якщо буде можливість для змінення партій, які змінять систему влади на основі Конституції, тоді ми можемо говорити про існування політичного суб'єкта, який, по-перше, здатний реформувати систему, по-друге, несе відповідальність за життя суспільства.

Бо йому вивалили дошку на виборах і можуть змінити в такий самий спосіб. Крім того, він відповідальний за свої дії не лише перед усією суспільною, а й перед своїм активом, своєю партією. За реалізацію своїх програмових засад.

Можливості для таких перемін — у Законі про вибори. Нам солідарні варті, а пропорційні пропорційні на виборча система. Змішана, 50х50, теж є кроком наперед.

Так, заслуговують на увагу партійні лідери проб'єкції в черга майбутньої системи виборів. Але чи з'являться політичний суб'єкт, готовий брати на себе відповідальність, а в цьому — суть. Сьогодні а нас усі за народ. І тут, у сесійному залі, і за постої, і в інших місцях. А в чому турбота на народ проявляється? У тому, щоб сказати народу: я за тебе. Чи в тому, щоб обійти, погодили, доплати займатися часто непомітним і зовні невідчутним, щоб люди додержувалися закону, борючись за позицію в бюджеті, тут чи іншу. Ось про що йдеться.

То характерна ознака піннішого часу: політиків, які мають політичний вплив, треба, щоб люди додержувалися до розуміння сутності цих політиків, які ділом займаються. Суспільство до цього неоміжно дозріє.

Думаю, змішана, і тим більше пропорційна система сприятиме появі таких політиків.

— Звичайно. Бо тоді політична сила відповідальна за сталі справи. А в них, повертаючись до Конституції, йдеться про відповідальність. Якщо з'являється така політична сила, що може доминувати самостійно або через коаліцію в парламенті, то тоді вона, змінюючи законодавство і навіть вносячи зміни до Конституції, за нею йде гілки влади — Президента, Верховну Раду, судову владу — взаємодіє відповідальністю за свої дії. Уявіть собі, що Президент — комуніст, а в парламенті домінує Рух, а уряд призначений Президентом. Вічний конфлікт, і ніякого просування, жодної відповідальності, лише взаємні звинувачення на тіх зловбивих людях.

Тобто парламентська більшість має формувати уряд і нести відповідальність?

— Так. Як казав про це на одній з акцій між людьми, що до Євроконференції, я казав, що це не Євроконференція прийшла до такої системи влади, що джерело влади — народ, який обирає законодавчий орган, а той для реалізації програми парламентської більшості формує уряд. І тоді відповідальність перед народом несе і законодавча, і виконавча влада.

Якщо ми хочемо демократії в суспільстві і прогресивного розвитку, то повинні організувати систему влади або всередині однієї гілки — катастрофа для держави. Хто ж витрас, якщо між Президентом і Прем'єром, урядом і адміністрацією Президента не буде ділових реалій, адміністрація Президента повторюють, дублюють, і переплутують функції Кабінету міністрів? Виникає безліч занятих, які зводяться до одного, до одного, організації реалій, адміністрація влади, але єдиності не на засадах суб'єктивного чинника домонітності, а на основі організації системи влади.

На основі об'єктивної залежності, а не суб'єктивної залежності. *Конституція України захищає і історичну досвіді нашою народу, і країні світові традиції. Воно — першооснова формування суспільства, політичного, економічного, духовного, реалій нашої суспільства. Її приростом є людина. Тепер треба обов'язки і права наповнити реальним змістом. Ми можемо це зробити, крок за кроком.*

А тепер дозволяє через газету приймати всіх із першого річичного Конституції України і поважає, щоб ми всі разом зробили наше життя кращим.

## Парламентська хроніка

Людмила КОХАНЕЦЬ, «Голос України»

## Рецидивисти можуть не святкувати. Амністія їм «не світить»

### Вечірнє засідання 26 червня

Депутатам довелося відступити від порядку денного — затриманий розгляд проекту держбюджету на 1997 рік у третьому читанні не відбувся. Викликали вечірні засідання, Голова Верховної Ради Олександр Мороз повідомив, що документ тільки роздруковують для парламентаріїв, і запропонували визначитися з розглядом проекту після того, як усі одержать його на руки. Було вирішено повернутися до цього питання на ранковому засіданні 27 червня. Олександр Мороз також зазначив, що Тимчасова спеціальна комісія і Комітет з питань бюджету та питань ліквідації основного фінансового документа до трестного читання намагалися максимально врахувати пропозиції депутатів про збільшення витрат на соціальну допомогу, збільшення витрат на розбудову стратегічних для України напрямів — вугільну галузь та агропромисловий комплекс. Голова Комітету з питань бюджету Микола Азаров також повідомив, що після розгляду проекту держбюджету у другому читанні депутатів збільшили на 500 мільйонів гривень. Тому основні роботи над документом останнім часом зводилися до того, як втримати видатки держбюджету в рамках прийнятого дефіциту, що, як відомо, становить 5,7 відсотка ВВП.

Питанням парламенту у другому читанні в шостому річичні Закон «Про амністію з нагоди першої річичні Конституції України». Згідно з ним буде амні-



товано близько 90 тисяч осіб, у тому числі 21 тисяча заслужених за злочини, що скоювалися. Здебільшого від покарання неповнолітні, жінки, що мають дітей віком до 16 років або дітей-інвалідів, вагітні жінки, чоловіки яких померли 55 років та жінки, яких за 50, востерий вийшли з армії, а також інші групи, учасники ліквідації та постраждали від Чорнобильської катастрофи, також зовні на туберкульоз активної форми. Крім того, їм замість покарання особи, що скоїли тяжкі злочини, якщо вони на дні набрання чинності цього закону вийдуть не менше як половину призначеного терміну покарання в ув'язненні.

Амністія не поширюється на тих, хто є особливо небезпечним рецидивістом, кому смертну кару в порядку помилування замінено на покарання в ув'язненні, що засуджено за особливо небезпечні злочини проти такої політичної системи, яка є об'єктом за об'єктивних обставин.

Закон набирає чинності з дня його опублікування і підлягає виконанню протягом трьох місяців.

## Держбюджет-97-є! 229 — «за»

### Ранкове й вечірнє засідання 27 червня

Питанням парламенту в першому читанні розгляду законопроекту держбюджету-97 у третьому читанні. Але дискусія, яка йшла, тривала цього дня, що йшлося про те, як розв'язати проблему дефіциту, але майже в кожному разі вдалося знаходити компроміс. Так, у статті 2 про граничний розмір державних заборгованостей замість запропонованих 4 млрд. 345 млн. гривень вдалося зійтися на цифрі 3,5 млрд. Особливі дебати розгорнулися між час розкладу статті 4 про доходи до держбюджету, основних видів надоходжень, де передбачалося передавати з бюджетів областей до держбюджету 1 млрд. 61 млн. 334 тис. гривень. Представники деяких регіонів наважились, що ці втрачання до держбюджету дещо завищено. Зокрема, 78 млн. 300 тис., які має перераховувати Закарпатська область, і цифра на чотирьох несправдана. Тому, сказав депутат Ігор Анкімов запропонував спочатку розглянути статтю 8, а потім знову повернутися до спірної. Але депутати не проголосили не підтримувати той проєкт. Олександр Мороз вніс пропозицію залишити ті самі цифри, що і в. Але сплату областями коштів до держбюджету провести пропорційно до площ області. Олександр Мороз. А міністр фінансів Ігор Митюков, продовжуючи по думку, сказав, що на цей варіант можна покласти в тому разі, якщо винятки з держбюджету додержати області, щоб бути пропорційні до виконання держбюджету. Ці компроміси задовольнили парламент.

Окрім того, Верховна Рада передбачила також збільшення витрат на населення 2 млрд. 191 млн. 60 тис. гривень. З них, зокрема, на пенсії військовослужбовців та особам начальницького і рядового складу органів внутрішньої безпеки 900 млн. На освіту — 1 млрд. 449 млн. 760 тис. в тому числі на видання навчальної літератури — 97 млн. До речі, тут були пропозиції тимчасово збільшити витрати на виплату зарплати освітянам в повному обсязі незалежно від стану виконання бюджету. Парламент ледно змінив і цифри інших бюджетних витрат. Зокрема, збіль-

шення з 20 млн. до 30 витрати на закладання і догляд за молодими виноградарками. Дещо збільшив і витрати на закупівлю зсирної та інших сільськогосподарських продуктів. Зате зменшив бюджетні витрати на виплати відсотків за раніше надані кредити підприємствам та сільськогосподарським (фермерським) господарствам. Працівників правоохоронних органів замість встановленої збільшення фінансування своїх галузь.

Продовжуючи розгляд проекту бюджету-97, парламент вилучив із статті 10 про витрати на виконання статті 30, яка передбачає витрати на інші соціальні виплати врегульовані іншими законами. Особливо принципово було обговорено статтю 30, яка передбачає витрати з окремих рахунків Верховної Ради, Рахункової палати, інших органів, Верховного і Конституційного судів пропорційно до виконання їх частини державного бюджету. Як зазначив Олександр Мороз, це зроблено для забезпечення незалежності цих інститутів від окремих гілок влади. Уряд виступив з пропозицією зменшити витрати на пенсії, що в цьому плані мають бути всі рівні, і сам відмовився від пропозиції внести до цього переліку і Кабінет міністрів. На наступний розгляд парламенту вніс проект держбюджету на пропозицію Голова Суслово парламент повернувся до статті 5 і вніс уточнення з метою зменшення зобов'язаності виплати з держбюджету 7 мільйонів гривень для організації реабілітаційного центру у Криму для дітей, які постраждали від аварії на Чорнобильській катастрофі. Врешті-решт бюджет-97 229 додам — це було прийнято в цілому. Стільки голосів подано за прийняття в першому читанні і законопроект закон про держбюджет України на 1997 рік в дію. Вирішено повернутися до розгляду останнього наступного віктора.

Парламент також прийняв постанову, якою переніс строк введення в дію закону про податок на додану вартість з 1 липня на 1 серпня.

Відбулося урочисте засідання Верховної Ради з нагоди першої річичні Конституції України.

Анатолій БЕЛЬ.

## У номер

## Київ

## Канкуни на морі

Виконуючи обов'язки Прем'єр-міністра України Василь Дурдинець підписав розпорядження Кабінету міністрів про виділення 5,75 млн. грн. для організації відпочинку та оздоровлення дітей, в першу чергу дітей, інвалідів, з малозабезпечених та багатовиїхавих сімей.

Планується, зокрема, виділити Раді міністрів Криму 220 тис. грн., Липецькому місту 400 тис. грн., Всеукраїнському фонду оздоровлення та відпочинку дітей і підлітків — 550 тис. грн., Київській міській раді — 420 тис. грн., по відношенню «Интерфакс-Україна».

## Сімферополь

## Ректор за ґратами

Головний редактор газети «Вечірній Севастополь» Олексій Кравченко опинився за ґратами. Заслужений журналіст України не отримав спростування на торішню публікацію про звинувачення мера Севастополя Віктора Семенова в корупції. Його було заарештовано на 10 діб «за несплату до суду». Рішенням районного суду з «Вечірнього Севастополя» також виключено редакційну техніку. О. Кравченко перебуває в камері попереднього утримання, однак, судячи з реакції громадськості міста, його незабаром буде звільнено.

Представники «Вечіра» пояснюють, що редактор не виконав рішення суду і не надрукував спростування на вимогу свого засновника, який змінив за часу першої публікації про В. Семенова. На жаль, розглядаються за прихили господарів газети вимушені редактор і журналісти.

## Одеса

## Перетворилися на блих голубів

38 голубів, мов живі дитячі туди, чи імена висічено на плитах, зникли в небо — й почалося освячення меморіалу одеським мільйонерам, які зазнали в боротьбі зі засланством. В центрі меморіалу, швидко зникли в Одесі, — монумент-лепесток долає гірку. А з-під постаменту струмлює вода. Символи перемоги добра над злом і вічності життя. По колу — 38 мармурових плит — стільки прапирів одеської мільйонної відлики останнім часом життя за правдою і справедливості в місті, безсмертності йосифівців. Там жителям «Україна» відомою Олександр Князик та архітектор Володимир Глазирін.

Українська Правнична Фундація глибоко сумує з приводу передчасної смерті доктора юридичних наук, професора Харківського університету внутрішніх справ, члена редакції групи з розробки проекту нового Цивільного кодексу України.

**ПУШКА Олександра Анатолійовича** і висловлює глибоке співчуття рідним та близьким покійного.

## Візит тижня

Надія БЕДРІЧУК,  
«Голос України»

## Обіцянка-цяцянка,

або Що краше розуміє нашу ситуацію?

У Нью-Йорку цього тижня на спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН, присвяченій екологічним проблемам, виступав Президент України Леонід Кучма.

Про те, що розповів глава нашої держави на високій трибуні, для українців немає сенсу переказувати, адже усі ці факти нам давно відомі: висока розораність земель, накопичення сміття і найбільша наша «чаша» — Чорномор'я.

Крім того, що Леонід Кучма провів кілька зустрічей з українськими спеціальними сесіями, зокрема, з генералом ООН, бразильським президентом та російським прем'єром, він ще має бесіди з віце-президентом США Альбертом Гором.

Як зазначалося, україно-американська зустріч стала продовженням діалогу в межах міждержавної комісії «Кучма—Гор», яка розглядає всі питання двостороннього співробітництва. Нагадаю, що перше засідання комісії відбулося у Вашингтоні в травні.

Нині у Нью-Йорку розглядали, як виконувати рішення, прийняті півтора місяця тому.

Зокрема, американська сторона відзначила, що Україна дотримується обіцянок і робить певні кроки на поліпшення інвестиційного клімату в державі. А от чи поставилися Сполучені Штати з таким же відповідальністю до того, про що зазначили у травні? Поки вийшов об'єктивно. На засіданні комісії «Кучма—Гор» Вашингтон пообіцяв Києву, що в Денвері сприятиме допомогти Україні щодо розв'язання чорноморських проблем. Зокрема, мова йшла про кошти на проєкт «Укриття», який потребує 700—800 мільйонів доларів.

Але що ми бачимо? На саміті «великої сімки» у Денвері справи розглядали, що Україна дотримується обіцянок, представники України там не було. Крім того, про які 700—800 мільйонів доларів мова не йшла. Говорили про 300 мільйонів, та й ті неспівують. Українські офіційні особи вже зазначили, що «розуміння» заявами літерів «великої сімки».

Та як ликує вельт Сполучених Штатів? У Нью-Йорку знову ми отримали чимало обіцянок і запевнень у тому, що Вашингтон «розуміє нашу ситуацію». Та як розуміють вони її так, як ми? Адже, незважаючи на всі обіцянки, за словами Кучми, протягом шести місяців погор року Україна не отримала ні грошей американських допомог. Хоча, знов-таки, гроші було обіцяно...

## З'ясування тижня

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

## Сват як аргумент

Леонід Кучма наполягав на повторному розгляді Верховною Радою чотирьох-п'ятих зауважень до Закону України «Про державні адміністрації», — заявив на черговому брифінгу глави адміністрації Президента Євген Кушнірков. Це пов'язано, як він висловився, з президентом, що стався між парламентом і Президентом України наслідком розгляду питання про подання президентського вето на деякі статті цього закону. Євген Кушнірков фактично повторив, але в різкому форматі, загроз-

представника Президента у Верховній Раді Романа Безсмертного. Він, зокрема, ще раз нагадав, що не питання за домовленістю мало розглядатися наприкінці сесійного дня, але парламент несподівано розглянув його вранці за відсутності нарадчого депутата України Романа Безсмертного, представника Президента, який має відстоювати точку зору глави держави.

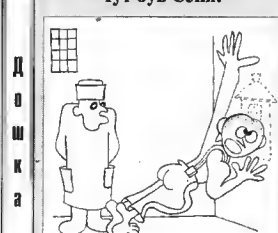
На думку Є. Кушніркова, окремі статті під час голосування не набрали необхідних 300 голосів, і тому

важати подоланням. На докла своєї позиції глава адміністрації показав список 18 народних депутатів, серед них, зокрема, ім'я глави уряду Криму Анатолія Франчука, яких нібито не було на сесії, але за допомогою цих карток просилися до голосування проти позиції Президента. Як було насправді, ще треба з'ясувати. А вже аргумент, що хтось із ставленців Президента, а тим паче його сват, не голосує проти позиції Президента, може бути лише доказом узурпації влади Президентом. А також доказом того, що принцип

популярності, закріплений у Конституції, в реальному житті не діє.

А з приводу того, що окремі статті не набрали 300 голосів, у Конституції записано: «Якщо під час повторного розгляду закон (а не окремі статті — Прим. авт.) буде знову прийнятий Верховною Радою України не менш як двома третинами від її конституційного складу, Президент України зобов'язаний його підписати та офіційно оприлюднити в прогласі до десяти днів». Як відомо, Закон «Про місцеві державні адміністрації» і було ухвалено «не менш як двома третинами» голосів, тобто конституційного більшості. Це й означає, що вето Президента покладено. Хочеться цього вето не бачити.

## Тут був Сеня!



Будинок для божовиків. Палата «Бонапарти».

Сеня з гімном-криком «28 лютого» в якій президентський змову! — розпалюється і б'ється головою об стіну.

— Сеню, зупинися! — бігає лікар. — І що то в тебе все голову якимись ієрогліфами розпалює?

— Ха! А то на мені зібрано відміни на проведення референдуму про незалежність президентів!

Лікар бере в руки Сеняну голову і з жахом розділяється випирали нияком карку!

— А цього автографа я щось тут не знаходжу...

— Знаєш, пияк увесь снісався, то я оце, бач, стукнуло, щоб зубило принесили. Ти мені згра на грудях вирубав: «Пре-

зидент — ймичик! Тут був Сеня!... Як гадати, в такому плакатом мене до президентського палачу пустять, не посядуть».

— Ні, Сеню, не посядуть, але знову покладуть, це точно.

Шляхень Сеня з новою силою б'ється головою об стіну...

## У зуб — ногою!

— Чу, Білорус знову не прийняли до Ради Європи!

— Ні, я чую йну заву, що Захід зламав зуби об Білорусь!

— Цікаво — від «Проклет еял Гембі».

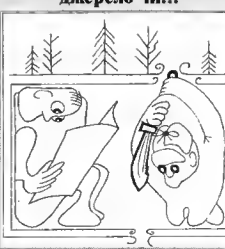
— Та ні ж бо — від Олександра Луканенка!

— А він що — дантист?!

— Не знаю! Але, принаймні, демонстранти Мінська запевняють саме в цьому.



## Що вдарть — джерело чи...



Кривіак. Пішхидний Киядр при сьвітлі загнаня читав газету, його польний Юзак штик-ножем колуєся доп'яку...

— Киядрате, га, Киядрате, а що як ударть?

— Якби тільки не я голову!...

— Та не повин! Джерело, як казують нам Василь Васильович Шуринів, має ж бути нестримливе!

— Ті! Що ти мені голову морочиш — так відразу і сказав би, що шукати нестримливе джерело фінансування погіршення заборгованості по зарплаті!

— Ні! А що в оне, по-товому, копаю!

— Ажжю! Явіаю, але знову ж таки, як мудро разить Василь Васильович,

твою ямку-джерело треба поглиблювати і розвивати!...

— А не вдарть?

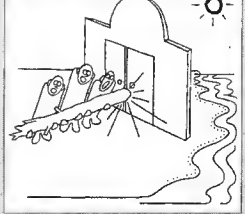
## Червоний червень

Володимир Романович про обговорення проекту бюджету-97: «Це був соціалістичний штурм буржуазного бюджету!».

Від червоного.

Можна вже порадити Н. В. уперти червоною свічечкою бюджетний пил з чола Володимира Романовича і постіпувати серединами, що штурмувати він буржуазний бюджет не в своїй державі, а в чужій, як заставовий дні, а в доводі — череві.

Слава герою червоного бюджетного штурму!



Черговий по домі Вільям КайДаш. Мил. Володимир Васильович Шуринів.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

# «Ми - український народ», а не плем'я манкуртів

Коли ми відносимо Вашингтон до 3 років і професійним законим? А відносимося до нас?

**Тарас Шевченко.**  
Кожний народ прагне завоювати економічне об'єднання націо-нально-державних прав. Наша законотвора традиція свідать давні часи. Це київський митрополит Лазарю намагався осмислити взаємовідносини наро-ду й влад, виклавши свої мір-кування у «Слові про закон і благодать» (XI ст.). Ярослав Мудрий закликав нащадкам зва-жуватись Русь-України «Прада Руська».

—Працішники Національно-го музею історії України вирі-шили розгорнути перед відвіду-вачами шоу експозицію — про багатотомові конституції УНР, УНР, проанітї експозиція Івана Скоропадського, дирек-торів конституції часів Радянсь-кої України.

Найбільш повно пред-ставлені на експозиції доку-менти Конституції незалеж-ної України, — завершує Галина Тронецька. — В експози-ції декларує пера державний суверенітет України, документи, що засвідчують усю складність і драматизм боротьби між різними політич-ними течіями і занадто сус-пільств. Нам передали доку-менти і Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, і Президент України Леонід Кучма. Завершує виставку матеріалом щодо роботи на-становлення Великого Держав-ного герба нової держави.

Отже, всі, хто відвідає нову виставку в Національному му-зеї історії України, ще раз пе-реконаються: поява на політич-ній карті світу нової держави — не примха суб'єктивних чини-ків і випадковостей, а закон-норядне явище. Втілюється за-конотворчий процес тривав на-віть у ті періоди, коли Україна втрачала свою незалежність.

Останнє, про що наслідати сказати, — відвідність со-ей справі ентузіастів, зокрема досвідченого працівника музею Галина Тронецька. Це під її кер-івництвом було в минулі роки відкрито виставку «Символи столиці України», що надовго запам'ятається і юніам, і го-стям столиці України. Своєю працею вона немов звертає до сучасників: «Живемо в історич-ній епоху! Не будемо байдуж-ними до її подій».

## Виставка тижня

ти, — продовжує розповідь Га-ліна Тронецька. — Галади за-початку оригінал «Дитинство-го статуту» 1348, «Прийшли з ласки Вовчої короля ползає-го Миклая», давній одямок з во-линьських міст. Це свідчать про поширення в Україні Магдеб-ургського права, або зоро-пейських традицій. Оригіналь-ним експонатом є також умі-верся германів Івана Мазе-пи. Юрія Хмельницького і ос-таннього гетьмана України Ки-рила Розумовського.

Очевидно, сучасників най-більше зацікавить експозиція музею, які мають відношен-ня до ХХ століття. У музеї пред-ставлено конституції УНР, УНР, проанітї експозиція Івана Скоропадського, дирек-торів конституції часів Радянсь-кої України.

Найбільш повно пред-ставлені на експозиції доку-менти Конституції незалеж-ної України, — завершує Галина Тронецька. — В експози-ції декларує пера державний суверенітет України, документи, що засвідчують усю складність і драматизм боротьби між різними політич-ними течіями і занадто сус-пільств. Нам передали доку-менти і Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, і Президент України Леонід Кучма. Завершує виставку матеріалом щодо роботи на-становлення Великого Держав-ного герба нової держави.

Отже, всі, хто відвідає нову виставку в Національному му-зеї історії України, ще раз пе-реконаються: поява на політич-ній карті світу нової держави — не примха суб'єктивних чини-ків і випадковостей, а закон-норядне явище. Втілюється за-конотворчий процес тривав на-віть у ті періоди, коли Україна втрачала свою незалежність.

Останнє, про що наслідати сказати, — відвідність со-ей справі ентузіастів, зокрема досвідченого працівника музею Галина Тронецька. Це під її кер-івництвом було в минулі роки відкрито виставку «Символи столиці України», що надовго запам'ятається і юніам, і го-стям столиці України. Своєю працею вона немов звертає до сучасників: «Живемо в історич-ній епоху! Не будемо байдуж-ними до її подій».

## Цині тижня

# Сало в Феодосії подешевшало

З'ясується, найдешев-ше кримське сало можна придбати в Феодосії, а най-дорожче — в Кривонопе-ропольську. Можливо, на ри-ночній пропес доволно цього стратегічного продукту впливає національний фак-тор, бо, як відомо, на півно-бі півночної частині України ці-ни салги повністю вистоя-ють населення, а в Феодосій-ському регіоні — великий відсоток кримських татар. Якщо це салом більш-менш зрозуміло, то чому в курорт-ній Ялті молоко в цілому на-багато дешевше, ніж у Керчі, залишається загадкою. За даними Держкомстату Кри-му, в Керчі також найдо-рожчий в автономній ре-спубліці буряк і найдорожча картопля. А от Джанкої, схоже, — найдорожче місце в Криму. Тут найвищі ці-ни на вершкове масло, м'я-со, буряк та деякі інші про-дукти харчування.

Державний комітет авто-номії зі статистики регуляр-но аналізує ціни так звано-го колгоспного ринку на пр-дуючі 21 вида. За його да-них, за останній місяць подорожчали 10 (найбільше річична ціна, в 2,9 раз), а подешевшали 11 видів (найбільше — нежирний сир, на 28 %).

Володимир ПРИТІЛА, Крим.



## Монета тижня

# «Спаський собор» випущено в обіг

Національний банк Укра-їни випустив в обіг пам'ятну монету «Спаський собор у Чернігові» номінальною варті-стю 20 гривень. Вона при-внена знайденій пам'ятці архітектури Київської Русі — собору Святого Спаса, за-кладеному в 1033 — 1034 ро-ках чернігівським князем Мстиславом Володимирови-чем.

Монету виготовлено зі-срібла 925 проби. Тираж — 5000 штук. На її лицьово-му боці в центральному колі, об-рамленому стилізованим рослинним орна-ментом, розміщено зображення фрагмента

фрески XI ст. «Свята Троица». Ліворуч і праворуч від числа «20» — позначення дорож-нього металу, його проба та вага. Вся композиція обрам-лена до колу намистовим узором.

На зворотному боці мо-нети в центрі зображено захід-ний фасад Спаського Собору. Внизу — стрічка з напи-санням: «Удковий скраби Укра-їни».

Ескізи монети розробили художники Олександр Івах-ненко і Анатолій Сніжко, літку моделі виконав скульптор Роберт

# Не буде ні роботи, ні податків

(Початок да 1-й стор.)

Підприємства Львів-ського регіону, як і всієї України, постають перед цілою низкою фінансових проблем, що негативно від-биваються на їхній діяль-ності. Через швидкий темп зростання в Україні й значне зниження платоспромож-ності підприємств і насе-лення не можлива реаліза-ція продукції підприємств, споживачів за попередню оплату. Як правило, вона здійснюється за оплату від реалізації в термін 30—45 днів.

Через це підприємства мають великі суми заморо-жених обігових коштів. Кредитні банкі не роз'в'язу-ють проблем, бо вони об-тяжені для наших підпри-ємств.

Низка підприємств, щоб утриматися на сьогодніш-ньому ринку, залучають кредитні ресурси для онов-лення виробництва та про-дукції. Обслуговування цих кредитів забирає в підпри-ємства останні фінансові ре-сурси, стають їх у надзви-чайно важке фінансове ста-новлення.

Після введення в дію но-вого закону «Про податок на додану вартість» підпри-ємствам доведеться працювати в умовах, коли, відна-вляючи продукцію і не отримавши коштів за неї, їм не-обхідно повністю сплатити

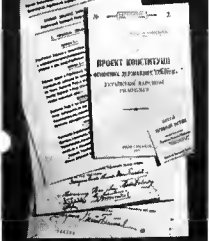
ПДВ. На початковому етапі після введення в дію цього закону кожному підприєм-ству доведеться платити підви-ну суму: за минулу і майбутню реалізацію.

Враховуючи постійну нестачу обігових коштів, ті підприємства Львівського регіону, які ще працюють, просто не зможуть далі працювати. Хто від цього буде у ви-играші? Підприємства підри-ємств, котрі залишаються без роботи і зарплати, спо-живач, який не отримує потрібних виробів, чи держа-ва, що не одержить податків ні «наперед», ні «після»?

Пішлимо до редакції «Го-лосу України» від імені Львівського обласного від-ділення Міжнародної спіл-ки українських підприєм-ців із проханням звернути-ся до Верховної Ради Укра-їни з пропозицією відмінити або призупинити на дея-кий час дію нового закону про ПДВ і залишити чин-ний порядок сплати подат-ку на додану вартість за ре-алізацію, а не за відна-вляючи продукцію.

Прийнято одностайно на-рад Львівського обласного відділення МСПУ.

Андрій ТАВПАШ, президент кондитерської фір-ми «Світоче», голова ради Львівського обласного відділення Міжнародної спіл-ки українських підприємств.



Дора КОСТОВА, журналіст

# Відродження душі

**ТРИ дні в Одеській області че-решає з неофіційним візи-том віце-президента Болгарії Тодор Кавалджієв. Його сп-роводжує Іван Курас — віце-прем'єр-міністр Укра-їни. Президент Асоціації болгар-ських національно-культурних товариств і органі-зації України та їх.**

## Гостині тижня

Нове керівництво Болгарії вислово бажання вивести економіку перспективної на-робітництва у промисловість, сільськогосподарську, у сфе-рі освіти й культури, ознайоми-ти з умовами життя представ-ників численної болгарської ді-аспори.

Поводом для візиту стала подія в культурному та духовно-му житті — відкриття храму Св. Трійці в с. Лощинівка Ізмаїльського району. 1956 року церкву було заведено, зруйно-вано давніми, зникли всі «коштов-ності». Храм почали викорис-товувати як склад для зерна. І ось

тепер знайшли кошти, будма-рители, церковні книги, одні і всі по-добні для функціонування церкви. Виступи глибокий зміст слів «3 відродження храмів відкриває душі своїх». Коли є храм і люди до нього значе-ня є життя, відкрито новий літопис села.

Візит віце-президента Тодора Кавалджієв, хоча й був неофі-ційним, мав принципове значен-ня для двох дружок країн.

Віце-прем'єр Іван Курас визна-в його як показник ставле-ня нового болгарського керів-ництва до України. Було висло-лено загальну впевненість, що

маєви й збіги у стратегічних на-прямах політики.

Під час поїздки Олексією об-ласного болгарського не раз наголошували, що Україна, на відміну від ряду країн, які не-впинно заляють про свою де-мократичність, набагато ширше надає реальних прав і свобод національним меншинам і ко-кретно болгарським.

Тодор Кавалджієв казав: «Українська держава їм стоїть на прогресивних позиціях, її можливість, що їх вона надає своїм громадянам, дозволяють повільно розвивати їхній соці-алізаційний, й особисто пере-конавшись в цьому під час відві-дін і розмов з людьми — в шко-лах відкривають нову, літатур-ну, розвивають теорії колек-тивної, такої фольклорної самоді-яльності в Болгарії вже давно не бачив. Треба було прийти сюди, щоб попити таку болгар-ську воду».

Той факт, що держава забез-печила видання газети національ-ного болгарського мовою («Оден країна», додаток до газети «Голос України»), ще раз свідчить про реальні кроки демократичної кра-їни. Бажаю всім самим співвітчи-знакам бути добрими, чесними і активними громадянами України. Ще раз хочу подякувати правді України за конституційні права і свободи, надані моїм поведінкам розвивати їх, що зба-гатолю болю роз'в'язаних етніч-них проблем».

Одеса.  
На знімку: Болгарське хоро-во в місті Тодор КАВАЛ-ДЖІЄВ.

яльності в Болгарії вже давно не бачив. Треба було прийти сюди, щоб попити таку болгар-ську воду».

Той факт, що держава забез-печила видання газети національ-ного болгарського мовою («Оден країна», додаток до газети «Голос України»), ще раз свідчить про реальні кроки демократичної кра-їни. Бажаю всім самим співвітчи-знакам бути добрими, чесними і активними громадянами України.

Ще раз хочу подякувати правді України за конституційні права і свободи, надані моїм поведінкам розвивати їх, що зба-гатолю болю роз'в'язаних етніч-них проблем».

Одеса.  
На знімку: Болгарське хоро-во в місті Тодор КАВАЛ-ДЖІЄВ.

## КАТІОН ПРЕДЛАГАЕТ

Україна, 280916, г. Мелітополь, ул. Терпільська, 19, телефони (03822) 2-96-37, 2-95-34, 2-95-72, 2-96-19, 2-96-22, 2-96-23, 2-95-22, 2-95-23, 2-95-24, 2-95-25, 2-95-26, 2-95-27, 2-95-28, 2-95-29, 2-95-30, 2-95-31, 2-95-32, 2-95-33, 2-95-34, 2-95-35, 2-95-36, 2-95-37, 2-95-38, 2-95-39, 2-95-40, 2-95-41, 2-95-42, 2-95-43, 2-95-44, 2-95-45, 2-95-46, 2-95-47, 2-95-48, 2-95-49, 2-95-50, 2-95-51, 2-95-52, 2-95-53, 2-95-54, 2-95-55, 2-95-56, 2-95-57, 2-95-58, 2-95-59, 2-95-60, 2-95-61, 2-95-62, 2-95-63, 2-95-64, 2-95-65, 2-95-66, 2-95-67, 2-95-68, 2-95-69, 2-95-70, 2-95-71, 2-95-72, 2-95-73, 2-95-74, 2-95-75, 2-95-76, 2-95-77, 2-95-78, 2-95-79, 2-95-80, 2-95-81, 2-95-82, 2-95-83, 2-95-84, 2-95-85, 2-95-86, 2-95-87, 2-95-88, 2-95-89, 2-95-90, 2-95-91, 2-95-92, 2-95-93, 2-95-94, 2-95-95, 2-95-96, 2-95-97, 2-95-98, 2-95-99, 2-96-00, 2-96-01, 2-96-02, 2-96-03, 2-96-04, 2-96-05, 2-96-06, 2-96-07, 2-96-08, 2-96-09, 2-96-10, 2-96-11, 2-96-12, 2-96-13, 2-96-14, 2-96-15, 2-96-16, 2-96-17, 2-96-18, 2-96-19, 2-96-20, 2-96-21, 2-96-22, 2-96-23, 2-96-24, 2-96-25, 2-96-26, 2-96-27, 2-96-28, 2-96-29, 2-96-30, 2-96-31, 2-96-32, 2-96-33, 2-96-34, 2-96-35, 2-96-36, 2-96-37, 2-96-38, 2-96-39, 2-96-40, 2-96-41, 2-96-42, 2-96-43, 2-96-44, 2-96-45, 2-96-46, 2-96-47, 2-96-48, 2-96-49, 2-96-50, 2-96-51, 2-96-52, 2-96-53, 2-96-54, 2-96-55, 2-96-56, 2-96-57, 2-96-58, 2-96-59, 2-96-60, 2-96-61, 2-96-62, 2-96-63, 2-96-64, 2-96-65, 2-96-66, 2-96-67, 2-96-68, 2-96-69, 2-96-70, 2-96-71, 2-96-72, 2-96-73, 2-96-74, 2-96-75, 2-96-76, 2-96-77, 2-96-78, 2-96-79, 2-96-80, 2-96-81, 2-96-82, 2-96-83, 2-96-84, 2-96-85, 2-96-86, 2-96-87, 2-96-88, 2-96-89, 2-96-90, 2-96-91, 2-96-92, 2-96-93, 2-96-94, 2-96-95, 2-96-96, 2-96-97, 2-96-98, 2-96-99, 2-97-00, 2-97-01, 2-97-02, 2-97-03, 2-97-04, 2-97-05, 2-97-06, 2-97-07, 2-97-08, 2-97-09, 2-97-10, 2-97-11, 2-97-12, 2-97-13, 2-97-14, 2-97-15, 2-97-16, 2-97-17, 2-97-18, 2-97-19, 2-97-20, 2-97-21, 2-97-22, 2-97-23, 2-97-24, 2-97-25, 2-97-26, 2-97-27, 2-97-28, 2-97-29, 2-97-30, 2-97-31, 2-97-32, 2-97-33, 2-97-34, 2-97-35, 2-97-36, 2-97-37, 2-97-38, 2-97-39, 2-97-40, 2-97-41, 2-97-42, 2-97-43, 2-97-44, 2-97-45, 2-97-46, 2-97-47, 2-97-48, 2-97-49, 2-97-50, 2-97-51, 2-97-52, 2-97-53, 2-97-54, 2-97-55, 2-97-56, 2-97-57, 2-97-58, 2-97-59, 2-97-60, 2-97-61, 2-97-62, 2-97-63, 2-97-64, 2-97-65, 2-97-66, 2-97-67, 2-97-68, 2-97-69, 2-97-70, 2-97-71, 2-97-72, 2-97-73, 2-97-74, 2-97-75, 2-97-76, 2-97-77, 2-97-78, 2-97-79, 2-97-80, 2-97-81, 2-97-82, 2-97-83, 2-97-84, 2-97-85, 2-97-86, 2-97-87, 2-97-88, 2-97-89, 2-97-90, 2-97-91, 2-97-92, 2-97-93, 2-97-94, 2-97-95, 2-97-96, 2-97-97, 2-97-98, 2-97-99, 2-98-00, 2-98-01, 2-98-02, 2-98-03, 2-98-04, 2-98-05, 2-98-06, 2-98-07, 2-98-08, 2-98-09, 2-98-10, 2-98-11, 2-98-12, 2-98-13, 2-98-14, 2-98-15, 2-98-16, 2-98-17, 2-98-18, 2-98-19, 2-98-20, 2-98-21, 2-98-22, 2-98-23, 2-98-24, 2-98-25, 2-98-26, 2-98-27, 2-98-28, 2-98-29, 2-98-30, 2-98-31, 2-98-32, 2-98-33, 2-98-34, 2-98-35, 2-98-36, 2-98-37, 2-98-38, 2-98-39, 2-98-40, 2-98-41, 2-98-42, 2-98-43, 2-98-44, 2-98-45, 2-98-46, 2-98-47, 2-98-48, 2-98-49, 2-98-50, 2-98-51, 2-98-52, 2-98-53, 2-98-54, 2-98-55, 2-98-56, 2-98-57, 2-98-58, 2-98-59, 2-98-60, 2-98-61, 2-98-62, 2-98-63, 2-98-64, 2-98-65, 2-98-66, 2-98-67, 2-98-68, 2-98-69, 2-98-70, 2-98-71, 2-98-72, 2-98-73, 2-98-74, 2-98-75, 2-98-76, 2-98-77, 2-98-78, 2-98-79, 2-98-80, 2-98-81, 2-98-82, 2-98-83, 2-98-84, 2-98-85, 2-98-86, 2-98-87, 2-98-88, 2-98-89, 2-98-90, 2-98-91, 2-98-92, 2-98-93, 2-98-94, 2-98-95, 2-98-96, 2-98-97, 2-98-98, 2-98-99, 2-99-00, 2-99-01, 2-99-02, 2-99-03, 2-99-04, 2-99-05, 2-99-06, 2-99-07, 2-99-08, 2-99-09, 2-99-10, 2-99-11, 2-99-12, 2-99-13, 2-99-14, 2-99-15, 2-99-16, 2-99-17, 2-99-18, 2-99-19, 2-99-20, 2-99-21, 2-99-22, 2-99-23, 2-99-24, 2-99-25, 2-99-26, 2-99-27, 2-99-28, 2-99-29, 2-99-30, 2-99-31, 2-99-32, 2-99-33, 2-99-34, 2-99-35, 2-99-36, 2-99-37, 2-99-38, 2-99-39, 2-99-40, 2-99-41, 2-99-42, 2-99-43, 2-99-44, 2-99-45, 2-99-46, 2-99-47, 2-99-48, 2-99-49, 2-99-50, 2-99-51, 2-99-52, 2-99-53, 2-99-54, 2-99-55, 2-99-56, 2-99-57, 2-99-58, 2-99-59, 2-99-60, 2-99-61, 2-99-62, 2-99-63, 2-99-64, 2-99-65, 2-99-66, 2-99-67, 2-99-68, 2-99-69, 2-99-70, 2-99-71, 2-99-72, 2-99-73, 2-99-74, 2-99-75, 2-99-76, 2-99-77, 2-99-78, 2-99-79, 2-99-80, 2-99-81, 2-99-82, 2-99-83, 2-99-84, 2-99-85, 2-99-86, 2-99-87, 2-99-88, 2-99-89, 2-99-90, 2-99-91, 2-99-92, 2-99-93, 2-99-94, 2-99-95, 2-99-96, 2-99-97, 2-99-98, 2-99-99, 3-00-00, 3-00-01, 3-00-02, 3-00-03, 3-00-04, 3-00-05, 3-00-06, 3-00-07, 3-00-08, 3-00-09, 3-00-10, 3-00-11, 3-00-12, 3-00-13, 3-00-14, 3-00-15, 3-00-16, 3-00-17, 3-00-18, 3-00-19, 3-00-20, 3-00-21, 3-00-22, 3-00-23, 3-00-24, 3-00-25, 3-00-26, 3-00-27, 3-00-28, 3-00-29, 3-00-30, 3-00-31, 3-00-32, 3-00-33, 3-00-34, 3-00-35, 3-00-36, 3-00-37, 3-00-38, 3-00-39, 3-00-40, 3-00-41, 3-00-42, 3-00-43, 3-00-44, 3-00-45, 3-00-46, 3-00-47, 3-00-48, 3-00-49, 3-00-50, 3-00-51, 3-00-52, 3-00-53, 3-00-54, 3-00-55, 3-00-56, 3-00-57, 3-00-58, 3-00-59, 3-00-60, 3-00-61, 3-00-62, 3-00-63, 3-00-64, 3-00-65, 3-00-66, 3-00-67, 3-00-68, 3-00-69, 3-00-70, 3-00-71, 3-00-72, 3-00-73, 3-00-74, 3-00-75, 3-00-76, 3-00-77, 3-00-78, 3-00-79, 3-00-80, 3-00-81, 3-00-82, 3-00-83, 3-00-84, 3-00-85, 3-00-86, 3-00-87, 3-00-88, 3-00-89, 3-00-90, 3-00-91, 3-00-92, 3-00-93, 3-00-94, 3-00-95, 3-00-96, 3-00-97, 3-00-98, 3-00-99, 4-00-00, 4-00-01, 4-00-02, 4-00-03, 4-00-04, 4-00-05, 4-00-06, 4-00-07, 4-00-08, 4-00-09, 4-00-10, 4-00-11, 4-00-12, 4-00-13, 4-00-14, 4-00-15, 4-00-16, 4-00-17, 4-00-18, 4-00-19, 4-00-20, 4-00-21, 4-00-22, 4-00-23, 4-00-24, 4-00-25, 4-00-26, 4-00-27, 4-00-28, 4-00-29, 4-00-30, 4-00-31, 4-00-32, 4-00-33, 4-00-34, 4-00-35, 4-00-36, 4-00-37, 4-00-38, 4-00-39, 4-00-40, 4-00-41, 4-00-42, 4-00-43, 4-00-44, 4-00-45, 4-00-46, 4-00-47, 4-00-48, 4-00-49, 4-00-50, 4-00-51, 4-00-52, 4-00-53, 4-00-54, 4-00-55, 4-00-56, 4-00-57, 4-00-58, 4-00-59, 4-00-60, 4-00-61, 4-00-62, 4-00-63, 4-00-64, 4-00-65, 4-00-66, 4-00-67, 4-00-68, 4-00-69, 4-00-70, 4-00-71, 4-00-72, 4-00-73, 4-00-74, 4-00-75, 4-00-76, 4-00-77, 4-00-78, 4-00-79, 4-00-80, 4-00-81, 4-00-82, 4-00-83, 4-00-84, 4-00-85, 4-00-86, 4-00-87, 4-00-88, 4-00-89, 4-00-90, 4-00-91, 4-00-92, 4-00-93, 4-00-94, 4-00-95, 4-00-96, 4-00-97, 4-00-98, 4-00-99, 5-00-00, 5-00-01, 5-00-02, 5-00-03, 5-00-04, 5-00-05, 5-00-06, 5-00-07, 5-00-08, 5-00-09,



Інтерв'ю для

## Найбільший порушник закону — держава

Юрій МЕЛНУКА,  
директор АТ «Вишнівський  
напівпровідник завод»:

— Чи скористалися ви, господарини, Конституцією? А як нево скаржитися, коли не лише окремі громадяни, а насамперед сама держава не дотримуються її положень?

Ось приклад. Діло не прийнято бюджет — це праме порушення ст. 96 Основного Закону України. Від цього ми маємо порушення, збитки. Скажімо, наше підприємство, що забезпечує наслідком чинних буряків південь області, отримувало кредит. Цього року складається так, що ми можемо взагалі позбутися виробництва власного наслідку буряків. Без державної підтримки заводи та наслідники господарства можуть погинути за один день.

Наш завод нічого слова не мав на ногах без кредитування, але тепер і в коліях. У такій ситуації ми та інші колеги опинилися «завдяки» порушенням чинним. Держкарпоном за підтримки Кабінету зобов'язав нас, як і інші підприємства, передати наслідку господарствам... Безкоштовно! Одержте, мова, з уронами. Це прийнято вперше. Ми за сплати вдали 12,2 тисячі червоних наслідку на 24 млн. гривень. Самі ж лишилися голими... Повертається продозерозерства?

Про який гарант законності може йти в даному випадку? Ми зверталися до Президента, до Голови Верховної Ради, у Кабінет. У відповіди — так.

Мовят: до Докі перерз закон не будувати усі річні, навіть найдосконаліша Конституція залишається на папері.

Василь БАБУХ, «Голос України»

## З архівом повернулося й ім'я

**НЕЩОДАВНО** в Ужгороді відбувся досить великий захід для культурного життя області (було, що у України) події. Після багаторічного перебування в підземних сховищах тепер повернулося ім'я, на яке перекладається архів військово-закордонного архіву, актора, режисера, театрознавця і громадського діяча Юрія-Августина Шеретя.

Останні роки свого життя цей подвигинок провів у Словаччині. Після смерті його архівні матеріали (а це тисячі унікальних для української культури цінностей) перейшли у спадок дощ Олесь Гриць-Шеретя.

В Україні ім'я Шеретя тривало час було маловідомим. Про нього заговорили лише після того, як у Сполученні Штатів Америки вийшла друком його рукописів про українську культуру української театру Закордонної України до 1945 року, яка стала справжньою сенсацією для драматургічного бонусу. Але ж Юрій-Августин Шеретя був не лише першим письменником, драматургом, істориком, який входив до репертуару багатьох народних театрів Закордонної. Він увійшов за перо саме тоді, коли ці самодіяльні осередки культури відчували потребу в драматургічному матеріалі, не мали з ним гни до українців Закордонної, аби пробудити національну свідомість українців, відчувати велич української драматургії в Словаччині. Знаючи словачську мову, він перекладав не лише поезію, а й драматургію. Загалом цей плодотворний автор написав понад

тридцять драм, комедій, лібрето до опери та вокалії, серед яких кращі вважаються «Від кохання», «Слово і серце», «Вічність», «Голоси», «Золотий мис».

У 20—30 роки Шеретя був директором і водночас режисером славістичного українського театру «Нова сцена» в Хусті. При ньому цей осередок знав небувалої успішності і творчого зростання. Юрій-Августин належав до адміністраторів, які не соромилися акторської праці. Він зіграв декілька ролей на сцені свого театру. Не знала спину і його режисерська діяльність. За кілька літ перебування у цій посаді мистецтвисті устали поставили 255 спектаклів, які мали добрий вплив і на серед класів.

Живучи в Братиславі, Юрій-Августин зібрав велику особисту бібліотеку, в якій переважали українські дані й точачні видання. Він мав у своєму архіві рукописи маловідомих творів «Солоністрові», Миколи Лисенка, Миколи Лесяківича, Станіслава Людкевича, Кирила Стеценка. Та найбільший розділ зібрання становили матеріали з життя українських народних театрів Закордонної. Він зумів зберегти рідкісні акції, фотографії відомих людей, їхні автографи.

І от усі ці унікальні свідчення повернулося на Закарпаття. Передаючі їх на зберігання до Ужгородського обласного краєзнавчого музею.

Багато зусиль дошло до того, щоб архів талановитого людини, невідомого пропагандиста української культури став нашим вітчизняним надбанням. Надзвичайний і Пеноважний Посол України у Словаччині Дмитро Павличко.

Ужгород.

Лідія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

## Подвиги і довгий заново

Репортаж з прологом та відступами

Приїжджайте «найдемократичнішу у світі сучасно-радянську Конституцію. Її, немов красномовниці, виставляли на подіум, святкували її імени, прославляли заборонили. Але жодного левачки зрозумілого лобію на думку не сподобало близько позначитися з нею, тим більше, вимагати прав і свобод, правдоподібних у ній. Конституція жила своїм, «монетаризмом», життям, а громадяни — своїм. Народжений, у парламентських муках Конституції України ніхто не залишив собі на «виступах». З першого дня лави на світ до неї зверталися не як до навіщого, а як до зброї, міцної людини, матері законності. Проте, що Конституція жила, виступала у життя і самостійно кошик людей, що роз переконували, побудови на зустрічах нарадаючи депутату України Бориса Пономаренка за своїми виборами, лейтмотивом яких збулося переконання: «Так повинна бути, бо записано у нашій Конституції». Словачки у перші дні творчої, але чому загальною зміною — пра це північ.

### Пролог

Цілою виподково разом з Борисом Пономаренком мені вийшло побратися з Києвом. Народний депутат постійно у свою Смілу на шкільні випускні вечори. Його запросили відвідувати як непереможного лобію і непереможного, найближчих класиків. «То так швидко зрозуміли, що не могло бути й мови, об не позитиві, — ділился Борис Іосифович і продовжував, — разом з колегами Михайлом Сиротом і Сергієм Пасюком ми підготували прийняття випускників. У народних Конституції України підписують земляки своїми міністрам юстиції Сергієм Голотам. Думка, це буде добро згодю. Але, символічно — це перше покоління нової мови, що вступило у самостійне життя, одержало Основний закон самостійно! Держави».

Доді депутат розповів, що зустрічався ввечері і з виборцями місто Сміла, з місцевими журналістами, з представниками влади, з сільськими жителями. Я не міг не скористатися нагодою побачити і почути це спільництво зближення.

### ЗУСТРІЧ ПЕРША — «РОЗМІНКА»

Надворі першість дощ, але зал міського будинку культури заповнений людьми, які приїхали на зустріч зі своїм депутатом. Як і годиться, першими втакували Бориса Іосифовича журналісти. Але, як згодом з'ясувалося, це була лише «розминка». Для міського радіоаудієнції Б. Пономаренко записав кількомініутний виступ до міського ради, парламенту, привітав земляків із Днем Конституції України. Такі привітання на місцевому радіо, хоч і короткі за часом, але змистові й доступні для всіх категорій виборців. І народний депутат веде їх систематично. Розповів журналістам Борис Іосифович про наведено підготував організувати ним для гола сільських рад Смілянського району до Верховної Ради, про співкування з керівництвом парламенту, з народними депутатами.

— Такі зустрічі, а це не перші відвідини моїм земляками, заповнюють Київ, надало розмови, наші зустрічі зі своїм депутатом. Як і годиться, першими втакували Бориса Іосифовича журналісти. Але, як згодом з'ясувалося, це була лише «розминка». Для міського радіоаудієнції Б. Пономаренко записав кількомініутний виступ до міського ради, парламенту, привітав земляків із Днем Конституції України. Такі привітання на місцевому радіо, хоч і короткі за часом, але змистові й доступні для всіх категорій виборців. І народний депутат веде їх систематично. Розповів журналістам Борис Іосифович про наведено підготував організувати ним для гола сільських рад Смілянського району до Верховної Ради, про співкування з керівництвом парламенту, з народними депутатами.

— Такі зустрічі, а це не перші відвідини моїм земляками, заповнюють Київ, надало розмови, наші зустрічі зі своїм депутатом. Як і годиться, першими втакували Бориса Іосифовича журналісти. Але, як згодом з'ясувалося, це була лише «розминка». Для міського радіоаудієнції Б. Пономаренко записав кількомініутний виступ до міського ради, парламенту, привітав земляків із Днем Конституції України. Такі привітання на місцевому радіо, хоч і короткі за часом, але змистові й доступні для всіх категорій виборців. І народний депутат веде їх систематично. Розповів журналістам Борис Іосифович про наведено підготував організувати ним для гола сільських рад Смілянського району до Верховної Ради, про співкування з керівництвом парламенту, з народними депутатами.

### ЗУСТРІЧ ДРУГА — «КАТАКА»

Тільки-но закінчив Б. Пономаренко виступ перед виборцями, в якому докладно розповів, на чому нині працює парламент, як почався перехресний «обстріл» народного депутата.

— Борисе Іосифовичу, коли покращиться наше життя?

— Коли працюватиме промисловість, підніматиме сільське господарство? Коли вони піднімуться?

— Самі розумієте... за 6 років майже перебували всі економіки... Та їй поможок зроблено чимало.

У нашій Смілі тисячі безробітних. А в Конституції записано, що кожен має право на працю!

— Знаю усі біди Сміли. З 40 тисяч працюють тут майже 22 тисячі без роботи. Кілька разів запрошував я на підприємства міста авторитетних урядовців, соціальних інвесторів. Недалеко побачу переважний Союзу промисловців і підприємців Анатолія Кіна. «Орієнта», унікальне підприємство, де створено навігаційні прилади і комп'ютерний томограф, буде підприємство.

— А наші заводи? Вони також мають конкурентоспроможну продукцію!

— Скажу відверто — я був вражений тим, що у наших мінеральних дощ не знають, як і скільки комерційно використовувати природні запаси в Україні. У своєму окрузі я готую перлик таких товарів. Закликаю кожного депутата зробити те саме.

— Такі, як..., вкрай зрозуміли... як, якщо Україні гірше, — краще.

— Чому не бачити депутатського корпусу і такої, що не бачити добра держави.

— А чому вони сидять у Верховній Раді? Відмовилися присягнути Україні, а від грошей українських вони відмовилися?

— Ні, одержують справно.

— Чому позбавили путь на проїзд депутатів місцевих рад?

— Не тільки місцевих, а всіх рівнів. З того ж починати, як не в самих себе?

— Чому у Верховній Раді немає дисципліни?

— Там у депутатів немає дисципліни з «недисциплінованого» суспільства.

— У мене зарплата 40 гривень. Чи не порушення Конституції, де сказано, кожен має право на зарплату, не менше від визначеної законом?

— Так, порушення, що «родом» з Основного Закону.

— Чи працюватимете недовідк неспійний вік?

— Ні, розгляд такої питання відхилено.

— Чому не отримують субсидій люди, котрим на півроку і більше затримують зарплату?

— Разом із депутатом Шевцовим продовжимо ставити питання.

— Як якщо урядовці не можуть справитися з економікою, то хоч із тим, що показує наше телебачення, — можуть? Невже моральний бруд і наслідок?

— Так, це повний сарафанізм економіки! Жалі. Щоб показувати неспійно було невідгид.

— Борисе Іосифовичу, минуло вже три години нашого співбесіди...

— Дякую, але, що неважко за мене, прийшли на розмову. До нових зустрічей.

Знайшло, відразу народного депутата все-таки не відпустили. Тривали «привітання питання». Але на нас уже чекали виконавці Смілянської середньої школи...

### ЗУСТРІЧ ТРЕТЯ —

### З ВЕСНЯНИМ СПОГОДОМ

Уже зовсім стемніло, коли вийшли до Суюнок. Дош не вшухав, і Борис Іосифович вів «Життєві» обережно.

— Знаєте, за останній рік у моєму окрузі сталося чимало подій і змін, — продовжував він тем, розпочавши намі. — Але це найбільше запам'ятована історія, яка, можливо, прямо і не зв'язана з Основним Законом, але й без нього хтось, чи відбудува б.

До народного депутата Б. Пономаренка виборці відзначили після пам'ятного 28 червня. Привітали з прийняттям Конституції і попросили доповідати. Не для себе, а для людини, котрої потрапили у біду. Побачення згодом вразило Бориса Іосифовича. 26-річний хлопець з міліційним дитям на руках через заворушення кілька років як втрапив у ар.

Також фізична негуда перепелася ще й з особистим невдалим життям...

— Спочатку на нас із Світланкою, так назвали свою підлітку, чекав невдачі, — пригадавав Борис Іосифович. — В Одесі за лікування і операцію закарда чималу суму грошей, яку збрати було не так просто та й часу на це вже не залишилося — хвороба прогресувала... Тоді Міністерство охорони здоров'я звало на мене консультанта і направив разом з лікуванням до київського інституту нейрохірургії ім. Тарасовича і прооперував... Не можу передати свої радості, коли допомагає Світланка повертатися з Києва до Сміли — вона знову побачила свою донечку, мимовільна Києвом, на вулицях якого цілими каштами, дивувалися і захоплювалися тим, що красавиці стали люди і білий світ...

Дітей вразення залишалися після тієї згибної розповіді. Милується згодом народом теплим, задовбеним шкільним випускним вечором, коли на сцені спільного клубу піднялися шкільні і красіві жінки й діти, які до цього ніколи не «входили» до заходів з графічними сунієвськими красіві, і їхні батьки, малі брати і сестрички, зрештою батьки то родні діти і їхні діти, ступили випускний рининок по шкільні й діти, обсягли телоскопічними і жемчужинними — піднято на подіум, що дійшло до несподіваного дійства... Світланці очімо — зовсім Як змінилося лише за кілька років наші люди! Вони стали розумнішими, сміливішими, мудрішими, красівішими! Горю одне. Нездарокі до непродукції, про яку ми, журналісти, часом не згадуємо.

Ось такі діти Валентини згадали депутати зустрічі, перші рішення Конституції України і нові Світланки появили...

Черкаська область.

### Хай вам щастить, лейтенанти!

В Академії внутрішніх справ України стався урочистий похід — 850 офіцерів одержали диплом про закінчення цього навчального закладу. Лейтенант міліції Тетяна Петровська одержала диплом з відзнакою.

Фото Володимира ФАЛПА (ДНАУ-Україноформ).

Богдан БЕРЕГЕТА, Володимир КРАСНОДЕМСКИЙ, «Голос України»

# Куря містечка Берестечка...

## Чи доки висітиме козацька шабля в монастирській келії?

**М**АЙЖЕ ніхтога споминати тожму, на нустельному березі далекого Козацького солдат-мелітчан царського війська зболено написав:

*«Ой що ти поворило,  
Зелене поле»  
«Почорніло від крові  
За воєнну волю»*

**Куря містечка Берестечка  
На чотири милі  
Мене слави запорожці  
Своїм трупом окрили...**

Ці трагічні рядки, як скільки вважали дослідники Шевченкові творчості, написані під впливом збереження у пам'яті поета згадок від відвідин восени 1846 року міста Берестечка біля Дніпра, коли він їхав з Почаєва в Дубно. Це лише одне з припущень, бо про Шевченкове перебування під Берестечком достовірно відомо лише на жаль, не маємо. Але та, що Кобзар постійно цікавився славою і трагічною минулистю нашого народу, прагнув збагнути зрозуміти достояння і помилки наших героїчних попередників — виразно видно з усієї його творчості.

Про Берестечку біля Дніпра — то не просте кілька десятків гектарів землі, де сьогодні росте житло, шестиста татарська зліда на берегах Пляшівки, пасується коні і вже шість років височить пам'ятник нашим мужнім предкам, які боронили українську землю, українську волю від західних загарбників сусідів. Це земля, яку скроплена кров'ю українських козаків і селян пролитом Петрового сина — з 28 червня по 10 липня 1651 року, — знову і знову нагадує нам, що в боротьбі за волю й незалежність маємо покладалися передусім на самих себе, на власні сили. Бо тоді нас залишили наодинці з ворогом кримським татаром, гетьовою покинувши поле бою, а затра чі можуть зробити інші сусіди, які сьогодні так солодко клунуться нам у любові. Як і маємо пам'ятати про інших: тільки наша єдність, узаємодія себе єдиним українським народом зробить нас сильними і непереможними, збереже від недовіри і взаємних підозр. Згадаймо, як наказав гетьман Іван Богун не повідомляти ворога «чиєрво, тобто селянських повстанців, про свої наміри вистави червоного оточено військо (боявся, що червня для власного порятунку спробують з шкідливою віддачею й козацьку старшину, що, на жаль, до того недорозважено траплялося). І як небачений наслідок — під час переправ зниклиша страшна панія з лавас селянського війська, через що у болат загинула велика кількість людей.

### Куряні у церкві, де молився гетьман

Ой чого ти поворило, зелене поле...  
А хіба могло бути інше? Історія, яка в 60-х роках ХХ століття місцеві будівники «халого мабутьного» освятили як святі місця своїми вярварськими діями. На території монастиря, спорудженого ще напередодні першої світової війни військовим Журавлюком, по сучасі, на місці Берестечкого битви, вони влаштува-

ли ізолятор для хворих на шпур худоби.

Географіську церкву, якою на початку минулого століття увчалею поділи козацького війська, перетворили на зерновий склад. А з Михайлівської дерев'яної церкви, де, за народним переказом, мався перед битвою гетьман Богдан Хмельницький, зробили кологоспій курнію. Гусениці і плуги кологоспій тракторів не обминули і козацького цвинтаря, похороняючи їх з землі «кам'яні»

Чи можна було придумати більшу наругу над народною пам'яттю?

«А онуки? Ми буди-  
мо пам'ятати жито с-  
ють?»  
Ні, не всі сім'ї зерна забули, зерна буди-  
мо пам'ятати жито с-  
ють? З'являється обурлива стаття в газеті «Літературна Україна» за підписом відомих українських письменників на чолі з Максимом Рильським. Докладає усіх зусиль для того, щоб на місці величезного бою відкрито музей-заповідник, місцевий красавець Павло Лотоцький, посправжньому зацікавився Берестечкою битвою вчений-історик Гор Свешніков і через кілька років разом зі студентами почав розкопувати місця, де мали б пролягати червоні козацькі переправи... Звісно, без попередніх меліоративних робіт це зробити було б неможливо. І 17 червня 1967 року в колишньому монастирському будинку відкрили музей-заповідник «Козацькі могили», який 1991 року постановою уряду оголошено державним заповідником. А за півтора року до тієї події місцевим параміфіам повернуто знаменитий Географіську церкву.

«Якраз державний статус «Козацьких могили» тріон ртуту нас від тих негараздів, а леша їхня потрапила сьогодні культуру», — каже директор музею-заповідника Леонід Галабуза. — Принаймні вчасно одержимо зарплату, хоча вона, звісно, невелика. За минулий рік нам заборугали лише за грудень.

### Обіцянки обіцяють. А чи дадуть?

Щодо фінансування інших статей, то далі обіцяють з боку М-культури і містечка справа не йде, це неприємний сприймаючи з розумінням, бо де гроші сьогодні дають, коли кажемо, по сучасі, порожня. Та й дої,

аже піроху, країна живе без бюджету. Але казати у якій ситуації в Пляшівській думати про майбутнє доло «Козацьких могили». Тому «Українідіпротекстравація», що у Львові, почала працювати над планом подальшого розвитку музею-заповідника. Проект коштів приблизно 70—80 тисяч гривень, яких, звісно, музей не має.

Правда, Мінкультури обіцяло нам виділити для проекту і реставрації сто тисяч гривень, — почули ми від Леоніда Галабузи. — Після прийняття державного бюджету. За умови, що знову спільно не доведеться рятувати якусь культуру споруду. Скажімо, оперний театр в Одесі. Про фінансування наукової роботи, розширення і оновлення експозиційного ідею що мури.

Цікава деталь. Якщо раніше мешканці навколишніх сіл пропонували безплатно музеєві історичні речі, знайдені під час обро-

буз, — [і] конче потрібна фінансова підтримка: чи то спонсорів, чи то держави. І ми без цього не обійдемося.

Сьогодні вся експозиція «Козацьких могили», як і служб музею-заповідника, гістична в колишніх монастирських келіях, склятак переобладнали під музей. Тісно, темно, не зовсім пригодно. Бо все, як то казати, на ладні лише. І всім зрозуміло: без будівництва нового музейного приміщення просто не обійтись. Ну ще потерпіла рік-другий... А далі?

— Далі мусять приступати до будівництва, — почули від директора музею-заповідника. — Нам хоча допомогти українська діаспора з Америки. Вийдіть з України, зокрема Миколаша Лобур, створили в Кілівелі, що в штаті Огайо, кооператив «Самоніам», який збирає пожертвування на «Козацьких могили». Правда, американські українці фінансують саме будівництво, а не бажаючі.

А ось «начнати нове приміщення найсучаснішим обладнанням — від меблів до комп'ютерів і телевізорів». Невідомо лише, скільки то треба сплатити мита, щоб ці «начинки» завести в Україну.

### А меру сяться нові купюли собору

Сорок два рази перебували і палили татарські орди Берестечку під час своїх набігів в Україну. Бувало, що долі до Азову знову очинило-відкривалося. Як оті буховий куш: скільки його не обляму, а він наступний весни знов займа-

ється популяцій центу. Нелегітні счас переживає як містечко і сьогодні. Практично стоять філіали декількох горюхих підприємств. Працює лише акціонерне товариство «Берестечко-продтовари», де розливають «Крем-соду», місяцями очинують зарплати лікарів, педагогів, працівників культури. Мають хліб, але їсти заводу райцентру, а місцеві пекарні зупинені. Так, виявляється, дешевше.

Проте попри всі труднощі, містечко, в якому мешкають трохи більше ніж тисяч жителів, живе передумцями саята. Через тижень, 7 липня, минає рівно 450 років, як Великий литовський князь, король Сигизмунд II Август подарував містечку найвищий для тих часів титул — магдебурзьке право.

—Того дня жителі і гості міста побачили велике театралізоване дійство, в якому оживили історію цього краю, — каже голова Берестечківської міської ради Лариса Сікорська. — А потім місто озветься пісню. На великий концерт ми запрошуємо худобні фестивалі з багатьох навколишніх сіл і сіл, а також гостей з Білорусії. Можливо, дехто і дорікне нас: моваля, навіщо це свято, ко-

ли лекому немас за що й хліба купити. Але хто не шанує традицій, хто не знає своєї історії, не робить з її уроків правильних висновків, той не може по-майбутню.

Свого часу, у 30-х роках, в центрі Берестечка з'явився збудований за кошти православних віруючих Свято-Троїцький собор. Як знає неазаскою пам'яті про тих, хто загинув на полі Берестечкого битви. Замислений він був архітектором, як полі Володимирського собору, що в Києві. Та реалізувати той задум не вдалося. На переходи стали покірні власті, які заборонили зводити православну церкву внаслідок кошту, збудований набагато раніше несподівано на честь перемог коронського війська на Казимира під Берестечком. А з приходом більшовиків у храм взагалі прийняли богослужіння.

Шість років тому Свято-Троїцький собор передали місцевій громаді під Московського патріархату. Багато зроблено для його реставрації.

—Проте храм потребує значного ремонту покрівлі, без чого істотно зростає загроза з боку, — каже Лариса Сікорська. — Самий громаді це не під силу, — потрібні меценати, які близька до серця наша історія, наша духовність. До речі, багато людей і трудових колективів уже відгукнулися на наш заклик і допомогли, чим могли.

Чекас реставрації й костьолу, який постраждав під час війни. На території міста є цілий ряд унікальних історичних пам'яток, зокрема об'єктів ХVII століття на могилах князя Олександра Пронського, який місцеві жителі називали «Кам'яним столпом». Чи каліція «Свята Текля», зведена в тому ж ХVII столітті на могилах українських двішат-полонян, замордованих татарською ордою. Отож, як узаважає пані Лариса Сікорська, Берестечку мало б стати невідомою частиною музею-заповідника «Козацькі могили». До такої думки схилиються і в Волинській обласдержадміністрації. Вочевидь, що від такої «урбанізації», від розширення своїх меж музей-заповідник тільки вииграє. Як і відвідувачі, яких кліччє-зове до «Козацьких могили» наша героїчна минулисть.

— Угоря острів Журавлюка і дорож-шляхи, які ведуть до нього, знову запалили символічно до своєї гордості. Щоби не розбухали ці на складних дорогах історії. Щоби пам'ятати, хто ми, здику бере поже-ток нон рід і для чого ми живемо на цьому світі.

Лукш—Берестечко—Пляшівка—Острі.

Фото Василія КУЗЬМІНА.



Лариса Сікорська біля Свято-Троїцького собору

бітву землі, то сьогодні придати собі без оплати практично неможливо. Що ж, кожен заробляє по-своєму.

Яксь копіюля має музей від проведення екскурсій, бо шороку прибувають в Пляшіву тисячі людей. «Особливо цей потік зростає в другий половині весни, як тепліє, і на початку осені, — сказав нам науковий працівник музею-заповідника Олександр Данилишин. — Але то дріб'язок, порівняно з нашими потребами. Хіба що фарбу купили за ті гроші для ремонту».

Б на території заповідника ще кафе, який тепер розпоряджається райспоживспілкою. Чи, томіше, орендує. Ах за... 50 гривень щомісячно. Та й ті сплатує з великим запізненням. Кооператив кажує, що «точка» не дає прибутку, але і розстається з нею не хочуть.

Ще можна замовити партію сувенірів і їх у заповіднику продавати. Хоча вже за собором знову сьогодні доволі дорідко. А почнемо реалізувати — податкова інспекція забере майже половину виручки. Отже, кмітче не заробиш.

—Та й, зрештою, культура ні де не може заробити на себе, — справедливо міркує Леонід Гала-

## Інтерв'ю для Перемін майже не видно

Софія ПАШКО, голова КСП «Україна»  
Ковельського району  
Волинської області

Власне кажучи, річниця Конституції прийшла якесь несподіване, адже ніби лише вчора кирили пристрасті навколо Основного Закону. Я відгукнувся на прохання і з приємністю відзначу особливий перемін у нашою годину не сталося. Скажімо, наше господарство працює, як і вчора чи позавчора. Якогось важеля для піднесення виробництва ми не одержали.

Є два речі, котрі, може, визначилися ще до прийняття Конституції, але остаточно утвердилися саме в цей час. По-перше, тепер нам ніщо не заважає вказувати, що і як робити. Це тільки виші турботи. Отож утверджується те, що ми координуємо почуття господаря.

Друге. Кома доводилося бути на колосистих зборах декілька років тому. Знач, там переважала мовчазна згода — і як діяти, і як думати... Тепер люди вже звикли, що свобода думки і слова — це право, скаже. Сьогодні селяни говорять прямо, без оглядки на будівлю некалькість, на будь-яку партію. Говорять одверто, гостро, відкрито. Так і хочеться сказати, напевно! Село надовго було безсесонним, затиснутим зусобиц тат, що і порукується неможливо. Тепер це мисля. А де тільки слово, там і працесність вілніше.

співебідниццї оптимізму помішало:

Продукцію збути не можемо. Возили поросат на базар — не продали, лише безини дурно спалили. Пробували м'ясо у Слов'янську продавати, так там м'ясо побіре вісім гривень за кіло, п'ять шістдесят ветеринарам, п'ять і відкат покладіть за клінічній огляд... І все віддай одразу, а продаж чи не продаж — то вже твоє справа. Сусідньому селі, базисному цеху, а нашою селі, віддамо м'ясо за безини, по дві гривні. Доріжжє не дють. Воно б ще нічого, якщо ми не старі борги — каменем лежать, піднятися не дають.

Плане реорганізації колгоспу його борги було пропорційно поділено між иноваторськими підприємствами. Тобто починали новим господарям довелось навіть не з нуля — з м'яса. Не треба бути великим економістом, щоб передбачити, для частини сільських підприємств цей мінус виявиться несподіваним тягарем. І від банкрутства ніхто не застрахований.

Впорядкована будувалась ще одного товариства «Промінь», кою новоюці щеглі і кілька автомобілів у дворі свідчили нездовільності справ тут ідуть непогано. Колгосп замедивши колгоспний кобасний цех нім працює на повну потужність, видаючи 700 кілограмів продукції на добу. Опівніч припинюється, що ним оточена робота в такому місці, підсилює регулярна зарплата, розміри якої було названо екстремальною тасмцією.

Розпатити по роботу самик селян так і не вдалось. Заступник директора «Промінь» Володимир Федорович дустіє, історію поціновця на порозі цеху, ченю

## Як селянин тіньовиком став

### 1. Потемні нітки в лабораторії

У травні на руках усіх сільгоспідприємств Сосницького району була тисяча (1) гривень. Стільки ж мали спільно господарства Талалівського, Носівського районів, на 1000 гривень більше — Сербинського. Людям треба платити зарплату, а грошей немає. Якщо жакса колпівна з'являється, то відразу див на погашення боргів — дуже вони значимі. Пенсійному фонду, поставачальникам, державі (податки) сільгоспідприємства Чернігівщини винні 58 мільйонів гривень, по короткотермінових позичках — 2,8 мільйона, по довготермінові банку «Україна» — 1,5 мільйона. У середньому на кожного селянина «зависа» боржок у 535 гривень...

Заробити гривню просто не вийде. Класичні нарахунок у банк. Вона відразу буде законичином «конфіскована» як борговий платіж. Патова ситуація виникла в колгоспі, наприклад, в с. Непрадіє. За останні 2 — 3 роки село делалі більше відкопів від легальних фінансових форм господарств, ніж відкопів вистіла в тій дабіричті, маючи, проте, хитрі нітки...

### 2. Нічна зміна: капітал без тілі...

У райцентрі колпівні вшукують особиків мекітвино зросла. У Мелітополі, Козьмі, з'являлись не одиниці, а цілі вулиці...

ється за КСП, бо замість зарплати отримує вярди-готи натуроплату від бартерних операцій (борошно, олію, цукор), замість розрозкову на свої додаткові сотки, ємніні зміни. У багатьох селах трапляються несподівані випадки, коли і мекітвино здають у котпирі — п'ять разів картолп більше, ніж можна виростити на присадбній ділянці...

Праке падіння виробництва мого на фермах сівачів не по розниженні продуктивності діляного стада. Просто надане здебільшого відрапється не мекітвино, а по домінках. Там з чого зроблять сир, сметану. Продадуть посередникам, що везуть все це на Москву, Київ. Віа татпир — розділи гроші, з ив обіжниць і т. п. Молоко з КСП для великого прошарку села петровілось якщо не на достатню прибуткову бізнес, то на достатню істотну статтю реальних докодів.

Середній борг тільки по зарплаті ліхборів в області становить 285 гривень, а по зарплаті вертаються щодня і щочок з ферми поросатами, агнятами, телятатами, конями, упряжкою, возабудинами, і т. п. Всім іншим, що погане лежить...

### 3. Що робити?

Продовження тінізації економіки села — це подальше накопичення насамперед проблем пенсіонерів, бюджетників. У тій частині, де пенсіонери не втерали згодились, аби їм видавали пенсію грекою, зерном, м'ясом. Знайти ж гроші для них через постійну несплату у Пенсійний фонд став проблематично. Як бути?

Тіньові економіки села не можна подолати лише за допомогою заходів податкових адміністрацій, заторбою бартерних операцій тощо.

Підприємства за нинішнього їх оснащення застаріло технікою приречені на затрате жалюгідне існування, власне, заради ділі підтримки беззастоватності колгоспного обслуговування працюючих, а не ефективної і прибуткової економіки. Жодні дітрати іх не вартують. Вони не можуть користуватися функціонування умалка кошичати адміністрації. Сам вимагас иного підходу — утворення таских КСП, але у формі малих підприємств, де виробники об'єднані в колектив як партнери-пайовики, власники, а не згінати туди примусом. Тіньовий економіст стави таске на вартості 10 — 15 років конкруцію колгоспів в одному селі. Агросередницький структурний блок, який фактично був складі 2 — 3 чоловік (перепродавці сир, м'яса, овочів, фруктів), у разі узаконення-оформлення своїх діток навісимо буде нестичи неприбутковий бізнес з «неборючим» рахунок, з якого ні податку, ні відрахувань у бюджет нема.

... У сільгоспідприємстві «Світлоско» Козельського району когось готує до переіменн. Торгується Шукують зсик у вигідному партнерстві. Переаборюють продукцію і продають її у десертній формі. Була Анатолій Паруб'єв змелений від власної безсиленості забезпечити всіх роботою та зарплатою...

У На цю землю 15 — 20 гариш хліпця треба — і не більше, — каже. — А за ініціативу павири виступає за ініціативу ормену. Тоді діло піде. І пенсіонер зерно мав, і пенсіонер внорач. А так усі біди. Треба, щоб Василь Бондаренко, який до цього не мав себе, а не на Івана чи Петра...

Чернігівська область

Сергія ПАВЛЕНКО, «Голос України»

## Борги, податки «міди тілби»

### Старі граблі досі б'ють по лобі

Для мешканців села Краснотарівського Слов'янського району чи не найважливішою економічною випробування «міди тілби». За останні кілька місяців, що минули з часу розподілу зборів у КСП «Промінь», тут відбулася п'ятка, кліматична п'ятка, кліматична п'ятка, яку доречно порівняти з шестисими десятиліттями за краху колосистих часів. Про «своє інше» варіант організації КСП і припинення цієї «Голос України» писав у березні нинішнього року. Той «Промінь» блискує останнім і розділяється на чотири приватні підприємства та кілька фермерських господарств. У словах нових хазяїв відчувалася майже орієнтація.

Як же відбуваються селяни, котрі з власної ініціативи «поховали» колгосп?

На молочнотоварній фермі, що то пек у товаристві з обомленню виробничості «Голоско» самі купили робота — привезли сини. Розмозили з кореспондентом спочатку навідріз відомилася, навідріз навідріз, і розділяється на чотири приватні підприємства та кілька фермерських господарств. У словах нових хазяїв відчувалася майже орієнтація.

У новоствореному ТОВ — півторі десятиліття заснованню, переважно — самик працівники ферми.

«А куди ще податися? — унікальна пенсія Тетяна Гребенюк, докря і 20-річний станом. — Обіцяють — краще буде, а там поживемо — побачимо. «Голоско» має одну беззастоватну перевагу перед іншими господарствами. Тут регулярно видають зарплату. Виручок молоко, яке щодня возять у Слов'янськ на базар. Сорос копійки за літр — гроші невеликі, проте стабільні. Колпівний голова колгоспу, нині директор ТОВ «Промінь» Іван



Белокопач переконаний, що за досвідом реорганізації варто призначити років через три. Цей веси, «експеримент» традиційно збігається тваринництву, голова засіяв землі не лише свого товариства, а й узяв у ормену понад тисячу гектарів у сусідній колгосп.

Стягнення до справ змилосило майже наполовину, — вважає Іван Петрович. — Раніше селяни не цікавили, тільки собі виконують ту чи іншу роботу. Нині пропонується: а, може, ми не ввійдемо, а удаох справимося? Адаже заплата за кінцевим результатом.

Але до ринкових відносин у Краснотарівському далекі. Розраховують — з робітниками і пайовиками, з нолого врожаєм. Шомісячну платню «Промінь» дозволили собі не може. Продовжає за традицією підтримувати і школу, і літсадок, незалежно від те, що формально соціальну сферу передано на баланс сівачів. Так що тут ми співпрацюємо переконати колгоспного мекітвино і паростки приватноласишського майбутнього, дай Боже, сівачого.

Директор ТОВ «Всена» Галина Пилипчук цього дня керувала справами Босоніж — на полі з буряками. Опилюючи кілька місць тому безнадійно збитковому сивино-фермі, Іван найменше сподівалася гиним званим господарством. Тоді з розмови змислювала впенствітні: гірше не буде, а робота не ликає. Нині у голосі мого

вбиває і порадити зачекати на директора. А прохання дати можливість посилитися з рядовими робітниками відхилив так само вильнцю: директор, мовляв, все камає.

Значино, якщо розглядати людину як «гнати» бізнесового механізму, сівачування з підлегліми і справді не може замінити розмови з директором. Вона, доречі, так і не відбулася. І хоча у всіх підприємств, створених на основі «Променя», кобасний цех досі чи не найістотнішого устпку, варто порадити тому фактоту, що надолго копає врожайності зернових поки що не стало комерційною тасмцією.

... Того дня у «Промінь» наїдався голова Держкомітету України з земельних ресурсів Леонід Новаківський. У розмові з київським гостем Іван Белокопач поскарився місцеві землевпорядники за свої послуги завадили шаленні гроші — 34 тисячі гривень. Почали з'ясувати в присутності об'єктного керівництва і виявилось, що сам акт про землеконсервувати коштує 2 — 3 тисячі, а 30 тисяч — то компенсація проекту, який сівачам не до цього. Тож зіпніли на реальній ціні. І асого за кілька хвилин. На жалі, більшість проблем сучасного проекту не вирішується одним розрешком пера асоціоповітального державного мекітвино...

Донецька область

лиці недобудованих блокам'яних котеджів-палаців! Постояти вони переважно на аграрному бізнесі керівної номенклатури — обмінно-неврахованих операцій, плати за паливе, запчастини, пазерфікацію тощо.

Правдами і неправдами енергійним спритниками збиваються тіньові капіталістичні й безпосередньо в селі. Типова картина: п'ять у КСП не видавали зарплату в гривнях, тін часом у чотирьох — п'ятьок сім'як з'являється легковий автомашини. Автомобілі вистіла легковим на Пндресенні лише за рік зріс на 4000 одиниць!

Тіньова економіка як захисний спосіб існування села стала вигідним промислом передусім для керівного прошарку та найбільш працьотивих і підприємливих сівачів. Нідє не зафіксований бартер, готаква від продажу на ринку овочів, м'яса — як не крути, але зручний для максимізації вартості контролювання бартер, який замурівали на 90 — 95 відсотків сільгоспідприємств. При цьому мотави тіньового капіталу мізерні, його білий вистачає на акумуляцію асигнувань головних учасників розподільних операцій. Виручку від проданого з КСП на базарі, як правило, не здають до банку. Від нещастії і розподілу тіньовий залежить, чи потрапить аюна до рядового члена колективного господарства. Останній не великий й надійність. Він трима-





Ліна КУНЦ, «Голос України», Валерій ПАЩЕНКО (фото)

# Горобці

З легкої руки класика українського гумору на запитання «У вас хоч горобці водяться?» мешканець Донбасу, як правило, відповідає:

Тобто про докільля запальореного виробництва прийнято говорити або по-

дібне, або нічого. У той самий час Донецчина, без перебільшення, до всіх наявних можливих і неможливих статусів («кочегарки», «кузня», «застава», «осередок») належить ще на один — статус регіону контрастів.

Коли не вказати точної

## звичайні

## та різні...



адреси запропонованих знімків, пересічний читач, очевидно, не відразу збагнув би, що вони — з краю похмурих териконів, чорних груб, кислотних дощів та густого смогу. Однак Донецчина, як бачите, — це не тільки знищене індустріалізацією довкілля. І, погодьтеся, чарівні куточки — Хомутівський степ чи Кам'яні могили — видаються особливо унікальними. Бо є результатом не діяльності «царя природи», а саме його невтручання.

... А горобці тут чорні тільки вночі.



## Інтерв'ю дня

За кожним  
рядком — люди

Василь ЦИБЕНКО,

голова Черкаської обласної

— Насамперед, користуючись нагодою, вітаю всіх читачів газети з першою річницею Конституції України. Вона чітко вказує, що владу держави мають виконувати через органи державної влади і місцевого самоврядування.

Саме завдяки цьому нам — і на обласному, і на районному рівнях — удалось утвердити взаєморозуміння та організувати співпрацю всіх органів влади, громадських об'єднань, політичних угруповань. Це забезпечило відносну стабільність суспільно-політичного життя в регіоні і дало можливість спрямувати зусилля виробничих колективів на послідовне здійснення економічних реформ.

Обласна рада працює системно, а не від сесії до сесії. Вона відчутно впливає на всі сфери життя. Соціально-економічні процеси. Ми керуємося тим, що Україна твердо стала на шлях побудови громадянського суспільства.

Тепер наші основні завдання — зробити положення Основного Закону держави реальністю. Тут є певні проблеми, об'єктивні труднощі. Проте за кожним рядком — люди, і отож потрібен виважений і послідовний підхід до реалізації конституційних норм — він забезпечить побудову справедливої демократичної держави і забезпечить достойне життя громадянам.

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

# «БЕЗ ПІСЯКІВ НЕ МОЖЕ БУТИ ЖИТТЯ НАША, ЯКЩО НЕ ПОСАДЖЕНО ДЕРЕВА, НЕ МОЖЕ БУТИ ДІЗЯНИН, НЕ МОЖЕ БУТИ ПРОЦВІТАННЯ БЕЗ КРАПІВ»

Маленька передмова

У Близькосхідному регіоні мені доводилося бачити кілька разів гостю на дві-три дні, коли бачення тамтешнього життя збуквувалося до місцевості, обмеженої пляжем чудової Перської затоки і крихітним оазисом території готелю, школи супермаркет, де купувалися недорогі сувеніри для родинів та знайомих.

Якщо Міністерство інформації Кувейту через список Посольство в Україні запропонує трьох українських журналістів — «Голосу України», «Українське слово» та «Філанко» України» — на тиждень до Ель-Кувейта з метою вивчення і простого, і складного: не досліджувати певні проблеми, а так — познайомитися. Це завдання, у нашому журналістському світі дуже нечасте.

Отже, збіраюся до Кувейту. І, як завжди в таких випадках, розпутую про що країну в колег, знайомих і близьких, щоб мати хоча б якісь інформаційні «багаж». Аж ось, крім сімнадцяти та сорока чотирьох брошурок, скріпці довідки МЗС України, гогазгортраншного мені знайти не вдалося.

— Там усі різкі влади представляє смер, — стверджували отож, — тож про яку демократію, та там жодна свобода, та там жодна воля не людини, а звіра, та що — істота, то навіть на кухню без парашути не виконати. Тож мусиш спідничку надігнати догори, а голову прикрити хоч би парашком.

— Ти хочеш побувати в парламенті? — дивувалися інші. — Там же жінки не мають права не те що бути обраними до органів влади, а й голосувати. І взагалі, тоді, як жінки, туті жінки не мають жодного права. А в кращому разі ти хіба що поплаваєш у притягальній басейні: жінкам на пляж так — замі!

Аж ось і сказав мій, який українська мовознавця, зачувши, що їй куляв «не можна», та не спробувати там негідно побувати, та ще

ли з моря: бунт ірванним мореплавцям добувати і газометний перли, що давало їм кусясь м'яса, правда, не жахливі скарби. Ми побували у такому кусясь стизованому місті Ель-Кувейт 30–40 років (так, нашого століття), щось на зразок Пирогова, що під Києвом, хоч воно, значимо, непереривані райські грізні України і навіть наші хати під соломою — плати прогибати жити кувейтським тою часу. А за для корня — суперсервіс споруд, розширювали, швидко майстрали з потоками «Мерседесів», «Вольво», «Нісанів». І це за життя одного покоління — менше як за 50 років, бо перша нафта на експорт пішла з Кувейту 1946 року. І коли ми дивувалися з таких імен, то господарі щоразу любезно пояснювали: «Кувейт — багата країна. Ми шукаємо воду, а знаходимо нафту».

Ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

свійське мовою. У перемови означення, що Основний Документ держави побудований на засадах доктрини модернізації та формування сучасної держави, яка базується на старій соціальній і матеріальній захищеності суспільства в усіх сферах життя і навколишньому середовищі. І це не грунтується на принципі користьності соціальної справедливості, яка має об'єднати суспільство і забезпечити рівновагу в структурі населення, конституційно, яку викладає стілець з надмір демократичних не лише в Близькосхідному регіоні, бо кажу, що вона схожа з Конституцією Близького Сходу 1962 року, на її основі працює парламент.

Можливо, Основний Документ Кувейту Кувейт і справді схожий з бейтськими, але мені він нагадав наше ще так невідоме минуле, коли в радянській Конституції було записано чимало несправностей, а в Кувейті, за винятком хіба що статті, де зазначено: власність, капітал і праця є головними засадами розвитку суспільства, в державі та національному багатстві. На це іх в основному декларували, а тут реалізували в такій спосіб, що мимовільно викликає запитання: «Хто з нас був був комунізм?»

— Про праця й обов'язки, про Конституцію, ми розмовляли у великих і інших за раним чином, у ректора Кувейтського університету, де навчається 150 студентів професорів івм Аль-Хураї, до речі, жінки (про це можна розповісти окрему історію), упринеси, доктора економічних наук, а в останній, в Сабах, у інженера — власника двох невеличких магазинчиків, де вінотворює і продають окуляри, і навіть на Аль-Хураї, в прості-таки втрутаю мене, коли несподівано мала проблему з окулярами. Це ми, журналісти, прагнули розкрити бік життя за статтями Конституції. А для кувейтців — це життя як життя. І вони знають: коли молодята беруть шлюб, то держава видає їм 15 тисяч і тисяч доларів на вшарати, а глава сім'ї отержує безпроцентний кредит — 250 тисяч доларів терміном на 40 років — щоб побудувати дім, обв'язати його, а якщо дім уже є, то вже справа особиста, куди йти працювати — на підприємстві для друкарської справи, у приватну справу. Громадяни Кувейту не так уже й багаті, тому держава заохочує родинні малі великі потімості: на кожному дитині батьківська отержує 180 доларів. До речі, з кувейтських сім'я менші як п'ятьро дітей не буває.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

свого життя, то застав кувейтців, можна сказати, за човниками. Цей правитель і не приховував своїх планів чи то добровільно, чи то насильницького об'єднання всіх арабів, однак про те, що його тайно можуть уявляти до Кувейту, очевидно, несперді думати, якщо не хотілося. А тайни жінки, аби не втрачувати з 2 серпня 1990 по кінець лютого 1991 року. Ми знаємо про її ганебне звернення. Але з того часу кувейтці підняли свій вестерд історії — «до і після» аресу.

Звичайно, то, хто хоч якось шкандявив міжнародними відносинами, мав уявлення про їх, заподіляючи окупантам. Проте навіть добре розвинуті фантази, мабуть, не намагаються таку картину так наваго «жесту» зазидити після себе окупантів. Нам дали фотографії, зроблені з космосу, коли горили вогнем, а вогонь, який був одним великим смолоскипом: нафти скверлини горіли потоком кількох місяців. За ці місяці, то ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

— Як ірваніра, з волюю тут, застать, ще немає проблем і ніхто й в житлових приміщеннях та установах з метою економіки не перекирав кошти гарчач, ані в будівництво, ані в туризм. Проте навчилися оприснічувати воду, якою достатньо і для волюгін мережі, і для поливання квіток, які ніколи не вмиють і та майже й в ядасиридулатурі температури не така вже й проста річ.

## Замість післямови

Застать, так багато пліш мені хотілося сказати, що ринку, а владос розповісти їм, де щось втрачати про що країну — дивовижно і зовсім не так, як ми дивимось догори, що суєнські, то й і коротко проблем не було б — поліція не затримала б. Як я треба поважити звичай людей, до яких прийшов у гості — про що так багато?

Звичайно, у цій країні не так уже все й безпроблемно. І в нас, як і в Кувейті, є проблеми, які не є громадянами Кувейту і, безперечно, не мають таких багат, а також особі, які не є громадянами Кувейту, то й і коротко проблем не було б — поліція не затримала б. Як я треба поважити звичай людей, до яких прийшов у гості — про що так багато?

Звичайно, у цій країні не так уже все й безпроблемно. І в нас, як і в Кувейті, є проблеми, які не є громадянами Кувейту і, безперечно, не мають таких багат, а також особі, які не є громадянами Кувейту, то й і коротко проблем не було б — поліція не затримала б. Як я треба поважити звичай людей, до яких прийшов у гості — про що так багато?

Звичайно, у цій країні не так уже все й безпроблемно. І в нас, як і в Кувейті, є проблеми, які не є громадянами Кувейту і, безперечно, не мають таких багат, а також особі, які не є громадянами Кувейту, то й і коротко проблем не було б — поліція не затримала б. Як я треба поважити звичай людей, до яких прийшов у гості — про що так багато?

Звичайно, у цій країні не так уже все й безпроблемно. І в нас, як і в Кувейті, є проблеми, які не є громадянами Кувейту і, безперечно, не мають таких багат, а також особі, які не є громадянами Кувейту, то й і коротко проблем не було б — поліція не затримала б. Як я треба поважити звичай людей, до яких прийшов у гості — про що так багато?

Звичайно, у цій країні не так уже все й безпроблемно. І в нас, як і в Кувейті, є проблеми, які не є громадянами Кувейту і, безперечно, не мають таких багат, а також особі, які не є громадянами Кувейту, то й і коротко проблем не було б — поліція не затримала б. Як я треба поважити звичай людей, до яких прийшов у гості — про що так багато?

## Конституція

Текст Конституції нам подавали в дослідницькому центрі з вивчення історії Кувейту — ро-

## Агресія

Агресія, хоч про неї й попереджували, завжди є несподіваною. Так і тут. Коли Саїдам Хусейн 2 серпня 1990 року напав на



**Анатолій УКРАЇНСЬКИЙ**, фермер  
Херсонська область

Найбільше мене тривожить те, що і дружина, і діти мої, бачачи мої ходіння по муках, відмовляються працювати на землі й воліють повернутися до міста, де жили раніше.

100-443887-100

**Г**АЗИЗ Фахрудінов — людина квітучої енергії. У своїх майже постійних роліх він не перестає дивувати не тільки незвичайними ідеями, а й рішучим уміньм їх реалізувати. Паромаси́ська кампанія, яка побу́ла націлені́я на космі́сь, і з'я́вля́єтьс́я моделі́ футу́ри́сти́сь ко́мбайні́, з'я́вля́ютьс́я. Ну а́решт, з'я́вля́ютьс́я самі́ розмови́. Усе це — офіційно зареєстровані й оцінені спеціалістами його ідеї. Фахрудінов — спортсмен, який перебуває у заходній формі. Грав в теніс, бігав босоніж, знав наїсть по силі, здатний поворотити м'яч молодого атлета. Але він забуває здійснювати такі похіди у стілько́ му́скульно́му́ спорті́, як і в спорті́, який по́ти́кля́єтьс́я, що́ потрі́млять реалістично́ значу́вати. А це́ й для того, що́... вивести з кризи́ футу́ри́сти́ за́галь. Добу́всь.

## У Мекку – по вугільні комбайни

психісатисацією на диктофон бесіди з новими знайомими. Попередньо я дізнавався, як у мусульманських країнах ставляться до ідеї очищення організму в паромасажній камері. Виявляється, про неї там знають і готові купувати. Ось це дуже важливо для мене. У містах і селах я пропонуватиму бажаючим попаритися в камері, яку будемо везти в кузові машини. Хто побоюєся придбати таку – будь ласка, трос моїх друзів звільняються і на три дні, монтують її, а я продовжую свій шлях. Потім вони мене надіждуться.

Гроші, виручені від продажу камер, будемо перекладувати на рахунок мусульманської громади міста Луганська.

Я вияснив також кілька моделей комбайнів, які можна використувувати на тонких вугільних пластах. Таких машин у Донбасі немає. Іх вкинули півтора десяти років тому через прагнення наших чиновників до псевдомасштабності, псевдорозмаху. Мовляв, навіщо воїни нам, ми будемо освоювати потужні пласти. Але ж такі пласти не нескінченні!

## Фронтовики наділи б ордени, та де вони?

Григорій Іпсена, колишнього командира мінометної роти наказом № 057/ІІ від 10.09.1944 року звільнено з військової служби. Війничий візник ІІ-го ступеня. Але візники з нього побрали тільки одне стрільне пострілу, а пізніше, в 1945 році, змусили з сестри Світлани Немиської район, де я ніколи не бачив його військового нагороди. Не тому, що Григорій Методієвич соромиться виставити свою війничу нагороду, а в іншому, орденом так її не вручили ветерани. Під час війни, приписувати було не до того, а після війни, коли він був — каже він, — було трохи образливо, а тепер уже змирився. Але він, Григорій Іпсена, був — було 6 здоров'я...»

Правдник Немиської районискому Таліна Рудз з 1985-у на запит Головного управління кадрів МО колишнього з військовою нагородою, бачивши, що він був

[illegible][illegible]

# БЕЗ СВІДКІВ

здоров'я, мадає твої пульс і на-  
віть вписує рецепт, яким ти на-  
магаєшся скористатися...

[illegible]

Інтерв'ю дня

## Слова породжують лише слова

Характерною рисою суспільства, що формується на нашій території, є те, що ця дійсність його непомітно потривалає у мертві ситуації. В ситуації, в якій обговорюємо ми переживаємо події, факти, що не відбулися. За реальну подію чи факт ми сприймаємо те і слова, які самі ж і вивогорюємо. В результаті такого сповесного прискорення ми вважаємо, що у нас відбулися незалежність, правова держава, парламент, конституція і т. д. Вважаємо лиш тому, що вивогорюємо ці слова, обставляємо їх усікими іншими мертвими речами, розігруємо цілі вистави, в які самі ж і віримо. Це є імітація життя (поптинного чи мистецького) – так, нібито ми потрапляємо у психіатричний лікарню і інший хворий, одягнений у халат, питає тебе про здоров'я, мадає твої плус і навіть випиусе рісент, який ти намагався скористатися...



## ЛАУРЕАТ СЕЗОНУ - АНДРІЙ ШЕВЧЕНКО

Журналісти називають найкращого футболіста країни

Із 1 січня 1991 року наша газета першою в Україні почала проводити опитування журналістів, які пишуть на футбольну тему, ведуть її на телебаченні та радіо, з метою визначення найкращого гравця.

Серед переможців наших попередніх опитів такі імена, як київські динамісти Геннадій Литовченко (перший лауреат), Ахрік Печко, Віктор Леоненко. Андрій Шевченко, герой першого чемпіонату незалежної України Сергій Шевченко з «Таврії», дніпропетровець Андрій Поштин.

Цього року в опитуванні взяли участь 57 журналістів — представників багатьох друкованих видань, агентств, радіо й телебачення. За перше місце кандидатів нараховували три очки, за друге — два, за третє — одне. Було названо імена 28 футболістів, які асистували у вищій лізі.

Сьогодні ми щиро вітаємо з перемогою київського «Динамо» й національної збірної Андрія ШЕВЧЕНКА, якого журналісти вдруге

посіли назвали найкращим футболістом України.

Андрій ШЕВЧЕНКО зібрав 30 перших місць (більше половини учасників назвали його першим), п'ять других і шість третіх. А в підсумку — 106 очок! Абсолютна ПЕРЕМОГА!

Друге місце посів інший нападочий київського «Динамо» збірної Сергій Ребров. У нього — 75 очок (16, 12, 3). На третьому місці — ще один представник тієї ж команди, капітан динамівського колективу й національної збірної захисник Юрій Калитинцев — 44 очка (4, 12, 8).

Наступні місця посіли: Юрій Максимов («Динамо») — 25 очок, Олександр Шовковський («Динамо») — 13, Геннадій Мороз («Дніпро») — 12, Олег Матвєєв («Шахтар») — 10, Олександр Голоско («Динамо») — 8, Олег Лужний («Динамо») — 7, Геннадій Зубов, Валерій Кризенов («Шахтар») — по 5, Віталій Косовський («Динамо»), Зінів Кріпак («Металург») — по 4, Юрій Лухим («Карпати»), Олег Суслов («Чорноморець»), Александр Заліщук («Австрія») — по 3, Сергій Атецький («Шахтар»), Ілля Базилко («Дніпро»), Віктор Скрипник («Дніпро») — «Вердер», Німеччина), Валентин Бельзівський («Динамо»), Михайло Старостяк («Шахтар») — по 2, Юрій Вєма («Карпати»), Василь Кардаш («Динамо»), Андрій Котун («Ворскла»), Сергій Нагорняк («Дніпро»), Валентин Полтавець («Металург»), Олександр Жаворонко («Динамо»), Едуард Шайхмиструк (ЦСКА), Іван Шарій («Ворскла») — по 1.

## Хто за кого?

Башкатов Олександр («Советский спорт») — Шевченко, Атецький, Лужний, Ребров, Калитинцев.  
Біляк Олександр («Голос України») — Ребров, Шевченко, Головоко.  
Бондренко Сергій (УТН) — Шевченко, Косовський, Максимов.  
Брянський Віктор («Голос України») — Шевченко, Калитинцев, Головоко.  
Брагузов Юрій («Молодь України») — Шевченко, Бельзівський, Хайцевич.  
Валерко Валерій («Вечірній Київ») — Дудник, Ребров, Шайхмиструк.  
Валерко Олег («Київська правда») — Шевченко, Ребров, Косовський.  
Васильченко Валентин (Українська радіо) — Калитинцев, Кріпак, Ребров.  
Вихованець Валерій («Київские ведомости») — Максимов, Шевченко, Матвєєв.  
Волобуєв Михайло («Спорт-Експрес») — Шевченко, Калитинцев, Шовковський.  
Гринь Григорій («Голос України, Полтава») — Ребров, Шовковський, Шарій.  
Данилов Юрій («Команда») — Шевченко, Мороз, Максимов.  
Калитин Сергій (УТН) — Шевченко, Старостяк, Шовковський.  
Димченко Дмитро («Команда») — Ребров, Калитинцев, Шевченко.  
Журавський Олександр (телеканал «Інтер») — Ребров, Головоко, Калитинцев.  
Зорев Олександр («Радіо-прем'єр», Дніпропетровськ) — Шевченко, Ребров, Матвєєв.  
Калитин Сергій («Київские ведомости») — Шевченко, Шовковський, Зубов.  
Калелінов Аркадій («Наша газета», Запоріжжя) — Лужний, Матвєєв, Полтавець.  
Караський Євген («Динамо») — Ребров, Мороз, Матвєєв.  
Кардаш Володимир (УТ) — Ребров, Зубов, Мороз.  
Карман Юрій («Команда») — Максимов, Калитинцев, Шевченко.  
Колончук Юрій («Демократична Україна») — Ребров, Шевченко, Головоко.  
Корзаченко Юрій («Команда») — Шевченко, Калитинцев, Максимов.  
Корольов Юрій («Україна молода») — Шевченко, Ребров, Матвєєв.  
Косий Анатолій («Дніпро вечірній, Дніпропетровськ») — Мороз, Шовковський, Нагорняк.  
Костомов Олег («Робітничая газета») — Шевченко, Калитинцев, Зубов.  
Кравченко Юрій («Український футбол») — Ребров, Шарій, Калитинцев.  
Кузьмін Георгій («Київские ведомости») — Максимов, Шовковський, Шевченко.

Левничий Марко («Команда», Донецьк) — Матвєєв, Шевченко, Кріпак.  
Линник Ігор («Команда») — Шевченко, Ребров, Мороз.  
Ліпенко Олександр («Всесоюзные ведомости») — Шевченко, Калитинцев, Ребров.  
Лисенко Олександр («Вечерние Горлохав») — Ребров, Кризенов, Кріпак.  
Мурешко Петро («Дізна») — Шевченко, Максимов, Косовський.  
Максимов Володимир («Зеркало недели») — Калитинцев, Ребров, Шевченко.  
Малишев Юрій («Команда») — Шевченко, Максимов, Мороз.  
Мірошниченко Дмитро (студія 1+1) — Ребров, Калитинцев, Шевченко.  
Мотарний Микола («Український футбол») — Шевченко, Ребров, Максимов.  
Нахаченко Олександр («Спортивна газета») — Ребров, Кризенов, Калитинцев.  
Пелін Дмитро («Радіо-прем'єр», Дніпропетровськ) — Шевченко, Суслов, Ребров.  
Піддубний Сергій («Український футбол») — Ребров, Шевченко, Калитинцев.  
Пиливський Юрій («Команда») — Шевченко, Калитинцев, Максимов.  
Пірко Олександр («Радіо-прем'єр», Дніпропетровськ) — Ребров, Кризенов, Максимов.  
Рекун Валерій («Робітничая газета») — Калитинцев, Максимов, Зубов.  
Сай Юрій («Команда») — Шевченко, Калитинцев, Максимов.  
Семенов Олександр («Спортивна газета») — Шевченко, Максимов, Калитинцев.  
Сердюк Олександр (прес-служба ФК «Динамо», Київ) — Шевченко, Ребров, Калитинцев.  
Сірін Руслан (телеканал «Інтер») — Ребров, Головоко, Калитинцев.  
Судяк Віталій («Голос України») — Шевченко, Калитинцев, Шевченко.  
Тріська Василь (УТ, Львів) — Шевченко, Лужний, Бенно.  
Хайцевич Станіслав (ІСТУ) — Ребров, Шевченко, Кризенов.  
Чибуратов Анатолій («Магістраль») — Ребров, Мороз, Матвєєв.  
Череван Анатолій («Київська панорама») — Шевченко, Ребров, Максимов.  
Часовський Геннадій («Спортивна газета») — Шевченко, Калитинцев, Суслов.  
Щербак Юрій (ДНАУ-Українофутбол) — Шевченко, Головоко, Максимов.  
Щербан Валентин («Доброго ранку, Україно!») — Ребров, Кризенов, Матвєєв.  
Яворський Анатолій («Команда») — Калитинцев, Ребров, Котун.

## Про лядуну з «антизирковим ім'ям»

Перш ніж розпочати традиційну розмову з нашим лауреатом, наведу слова, які сказав про нього головний тренер збірної Німеччини Берті Фогт. Гадаю, що вони дуже справедливі.

«Хочу сказати, цей хлопець, Переконаний, що не раз почую його ім'я. Адже прізвище Шевченка значиться у бібліотеці елітичних топ-клубів не лише Німеччини, а й по всій Європі...»

Такої думки про київського форварда не тільки цей відомий фахівець. Такі багато. Окрім великого футбольного таланту, Андрій ще й дуже симпатичний, вихований, конунгабельний, морально чистий. І на запитання завжди відповідає щиро.

Оте інтерв'ю з нашим лауреатом.

— Журналісти вартує посіти назвали вас першим. А в якій думці стосовно цього й взагалі про себе?

— Звісно, дуже задоволено, коли почути про таке рішення шанованих журналістів. Але коментувати це мені нічого ніколи. Якщо авторитетні люди вирішили саме так, то, любий, ні в чому.

— Що було найприємнішим для вас цього року?

— Перемогти рік, що колектив очолює Валерій Васильович Лобановський. Непогано зіграла наша команда, а й саме після стаєти чемпіонів країни. Як на мене, цілком пристойно асистували і збірна.

— Які події запам'яталися найбільше?

— Іх було чимало в чемпіоната. А асистувати у збірній, був щасливий від перемог над португаль-

цями і північними ірландцями. Приємно згадати також домашній матч з німцями.

— А про що не хотілося б згадувати?

— Нїби нічого негативного одразу і не пригадо. Хоча, стріляючи, погані були постріли на старті другого кола. Хотілося б забути останню зустріч у Дніпропетровську. Як кажу, спіткнувся на рівномірному і зазнав травми. Беструччя лядунів не обійшлося. Слава Богу, все минулося. А ще в мене гірші спогади про матч відбіркового турніру чемпіонату проти збірної Вірменії в Києві. Мати таку величезну перевагу — і зарекомендувати лише нічию. Таке може припустити у страшилку соні.

— Чи відчуваєте себе лідером у команді?

— І я прагну цього. Дуже старуюсь зробити для колективу якомога більше у кожній зустрічі. Мій

внесок у спільну справу вагоміший і той і може себе вважати лідером.

— Як оцінюєте свою гру у збірній?

— У цілому вдалося. Звісно, можна було забити більше. Скажімо, в київському матчі з збіркою Німеччини. Десь трошки не допрацював, не вистіг. Шкода, звичайно. Але мали чудовий шанс обіграти чемпіонів Європи.

— Можливо, і в особистому житті сталися якісь зміни за цей сезон?

— Ні. Не заохався, не одружився. Кілька залишатися не збираюся. Граю у футбол, намагаюся удосконалити фізичну форму і спорту. І в мойй родині все гаразд.

— Що вам підказує інтуїція стосовно чергового сезону київського «Динамо» в турнірі Ліги чемпіонів?

— Гадаю, що він буде успішний. Запроцую цього — те, що ко-

лектив очолює Валерій Васильович Лобановський — на піднесенні. Одне слово, є хороші виконавці, чудовий тренер, відмінна матеріальна база. До цього ще хоча б тричішати щастя. Тоді все було б нормально. Вірю в удачу, живу цим.

— А що «спітте» лядун на національній збірній? Чи є шанс виринати наступного року до Франції на фінальну частину чемпіонату світу?

— Якщо мій мій мали шанс навіть на перше місце в підгрупі. Але, на жаль, ситуація склалася так, що це все залежати від інших. Граю у футбол, намагаюся удосконалити фізичну форму і спорту. І в мойй родині все гаразд. Але треба не думати, що хтось нам допоможе. А самий, як кажу, кувати власні шати. Не брати, перемогти у двох матчах, що залишилися, і, думаю, все буде гаразд. Друге місце, яке дає право продовжити боротьбу за французький віз, нам цілком до снаги.

— Андрію, здається, прихилили до вас граєте у чудовому клубі, національній збірній, дуже багато людей прагнуть зіграти з вами, пропонують дружбу. Голова від усіх цих успіхів не запаморочилася?

— Насамперед вважаю себе лядуним нормальним. Тому від таких хвороб маю стійкий імунітет...

\*\*\*

За підсумками сезону 1996-1997 року найкращим футболістом України Андрія Шевченка назвали також ПФЛ.

## Засмітили

В останній турі фінального турніру чемпіонату Європи з баскетболу Мадрид не варто казати, як на нього чекали прихильники гри в Україні. Адже для нашої національної збірної — це дебют виступу такого рівня.

Пригадує, як ми всі широкими раділи перемогам наших баскетболістів у матчах відбіркового турніру. Тоді кожен гравець вкладав душу у справу, виходив на майданчик з палючими очима. І нагороду за таку самовідданість діставали високу перше місце в турнірі і путівка до Барселони.

Одні перші матчі за участю українських команд іспити наші майданчики буквально пригнічували. Річ не в тім, що наші спортсмени поступилися не найбільшим збірним на цьому чемпіонаті — іспанці та німці (відповідно — 54:82 та 60:81), а як вони це зробили.

Звісно, це була задоволення, що баскетбол в Україні існує на рівні команд жевів. Де поділяла майстерність Мураїна, Молчанова, Рубіна, Олексійовича та інших? Здається, дуже багато аванс-ти на майдані преса. Дехто може зробити закиди, мовляв, у високому тренери. Доводилося погодитися. Жива наставник винні в тому, що здоровий лад преса виходить на майданчик з такою ж метою, як і в інших биття. Де ж людська сила і спортивна гідність?

Звичайно, якщо дубоваті робити перші кроки на такому високому рівні. І від поразки їх ніхто не застрахував. Контрагументами досвід і сил мають стати білішні вості, відсутня патрістична та відмовляючі. А їх, як відомо, не купити ні за які гроші.

Створив підписав  
Віктор БРАНІЦЬКИЙ  
Фото ЄВРОАЛЧУКА







# Інформація про другий видск акцій Відкритого акціонерного товариства «Трест «Київський-1»

## 1. Характеристика емітента.

1.1. Політичне найменування товариства: «Відкрите акціонерне товариство «Трест «Київський-1», скорочена назва: БАТ «КМБ-1».

1.2. Місцезаписи товариства: Україна, 252112, м. Київ, вул. Гонті, 7.

1.3. Господарське товариство «Трест «Київський-1» створено не існуючим терміном як відкрите акціонерне товариство на підставі Закону України «Про господарські товариства» та держком УкрХліб «Про приватизацію цілих майнових комплексів державних підприємств та їх структурних підрозділів, зданий а оренду» від 20 травня 1993 р., та рішенням загальної збори акціонерів (протокол № 1 від 26.08.1994 р.) шляхом перетворення КЕМП «Київський-1» у відкрите акціонерне товариство «Трест «Київський-1» з адекватною рішенням Шленської комісії держадміністрації м. Києва № 04012655 від 23.09.1994 р.

1.4. Предметом діяльності підприємства є: виконання будівельно-монтажних робіт по спорудженню житлово-цивільних, культурно-побутових та інших об'єктів; виконання робіт з оздоблення та інженерного обладнання споруджуваних будівлях (сінтезних-технічних, електротехнічних та інших робіт); виготовлення продукції будівельних матеріалів, конструкцій, деталей та іншого; акмуляція функцій замовника будівництва об'єкта та проведення експертних проектно-конструкторських документів; надання пільгових послуг іншим організаціям і населенню (ремонт будівель, покращення, ремонт побутових техніки, автомобілів та ін.); лекція пропаганда і політизація досягнень науки, техніки та галузі будівництва, здійснення заощаджувальної діяльності; інші види (напрямки) підприємства, що не суперечать чинному законодавству України.

1.5. Загальна чисельність службовців по тресту — 39 осіб, у т. ч. керівників — 3 осіб.

Голова правління — Загородний Михайло Петрович, стаж роботи 27 років, освіта вища, закінчив Київський інженерно-будівельний інститут, інженер-будівельник.

Гол. бухгалтер — Сердюченко Валентина Вікторівна, стаж роботи 43 роки, освіта вища, закінчив Київський інженерно-будівельний інститут, інженер-будівельник.

Гол. бухгалтер — Сердюченко Валентина Вікторівна, стаж роботи 19 років, освіта середня спеціальна, закінчив Ірпінський інженерно-будівельний інститут, інженер-будівельник.

2. Дані про випуск акцій

2.1. Рішення про додатковий випуск акцій прийнято акціонерами — протокол № 1 від 09.04.97 р.

2.2. Випуск акцій здійснюється на розміщення статутного фонду 24924 грн.25 коп. (двадцять чотири тисячі дев'ятсот двадцять чотири грн.25 коп.).

2.3. Статутний фонд до другої емісії становить 429575 грн. 75 коп. (чотириста двадцять дев'ять тисяч п'ятсот сімдесят п'ять грн.75 коп.). Після емісії статутний фонд становитиме 454500 грн. 00 коп. (чотириста п'ятдесят чотири тисячі п'ятсот грн.).

2.4. Випуск акцій здійснюється на розміщення статутного фонду 24924 грн.25 коп. (двадцять чотири тисячі дев'ятсот двадцять чотири грн.25 коп.).

2.5. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.6. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.7. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.8. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.9. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.10. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.11. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.12. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.13. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.14. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.15. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.16. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.17. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

2.18. Акції товариства другого випуску налічують 99697 акцій (випуск дев'ятсот дев'ятсот дев'ятнадцять тисяч шістьсот дев'яносто дев'ять акцій) з номінальним вартістю 1 грн.100 коп. до 18 грудня 1995 року, «аудит» акцій «з» 20 жовтня 1995 р. до 18 грудня 1995 року.

3. Правові положення відносно кількості акцій, і мистів дані про найменування («сертифікати»), поам найменування товариства, його юридичний адрес, номер, дати і орган виданні свідоцтва про рестрацію випуску акцій, розмір статутного фонду товариства, номінальну вартість акцій, номер і серію акцій, на які видано ці сертифікати, ім'я власника, підписи голови правління товариства і гол. бухгалтера.

3.1. Засновниками товариства є: організація підприємств «Київський-1» та фонд комунального майна м. Києва.

3.2. Переделат акцій здійснюється 10 лютого 1997 р., ч. 10 лютого 1997 р. або після публікації в газеті «Україна» оголошення про відкриття переделу і закінчується 20 лютого 1997 року.

3.3. Переделат акцій здійснюється Відкритим акціонерним товариством «Київський-1» за адресою: Україна, 252112, м. Київ, вул. Гонті, 7.

3.4. Оплата акцій здійснюється на розрахунок рахунок БАТ «Трест «Київський-1» а-я К/П АПБП, «АВАЛ» МФО 322614 р/р 509 101 або в після публікації в газеті «Україна» оголошення про відкриття переделу і закінчується 20 лютого 1997 року.

3.5. Всі акції другого випуску пропонують для відкритого продажу.

3.6. При проведенні переделу емітент не використовує послуг торговців цінними паперами.

3.7. У випадку нездійснення переделу на суму 60 % від загальної вартості акцій другого випуску товариства, правління в 30-й день після повертання коштів особам, що переделати акції, в формі і на ділянку надгородню переделачам з установчими документами товариства. Акціонери мають право відмовитися від акцій, що їм належать у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом товариства, а саме: продати, дарувати, спадкувати, передати та оренду та ін.

3.8. Акції планово продавати за курсовою вартістю. Курсова вартість акцій визначається сторонами при підписанні угоди на придбання акцій. Кількість акцій, що продается одному акціонеру, не обмежується.

3.9. Всі акції другого випуску пропонують для відкритого продажу.

3.10. При проведенні переделу емітент не використовує послуг торговців цінними паперами.

3.11. У випадку нездійснення переделу на суму 60 % від загальної вартості акцій другого випуску товариства, правління в 30-й день після повертання коштів особам, що переделати акції, в формі і на ділянку надгородню переделачам з установчими документами товариства. Акціонери мають право відмовитися від акцій, що їм належать у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом товариства, а саме: продати, дарувати, спадкувати, передати та оренду та ін.

3.12. Акції планово продавати за курсовою вартістю. Курсова вартість акцій визначається сторонами при підписанні угоди на придбання акцій. Кількість акцій, що продается одному акціонеру, не обмежується.

3.13. Всі акції другого випуску пропонують для відкритого продажу.

3.14. При проведенні переделу емітент не використовує послуг торговців цінними паперами.

3.15. У випадку нездійснення переделу на суму 60 % від загальної вартості акцій другого випуску товариства, правління в 30-й день після повертання коштів особам, що переделати акції, в формі і на ділянку надгородню переделачам з установчими документами товариства. Акціонери мають право відмовитися від акцій, що їм належать у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом товариства, а саме: продати, дарувати, спадкувати, передати та оренду та ін.

3.16. Акції планово продавати за курсовою вартістю. Курсова вартість акцій визначається сторонами при підписанні угоди на придбання акцій. Кількість акцій, що продается одному акціонеру, не обмежується.

3.17. Всі акції другого випуску пропонують для відкритого продажу.

3.18. При проведенні переделу емітент не використовує послуг торговців цінними паперами.

3.19. У випадку нездійснення переделу на суму 60 % від загальної вартості акцій другого випуску товариства, правління в 30-й день після повертання коштів особам, що переделати акції, в формі і на ділянку надгородню переделачам з установчими документами товариства. Акціонери мають право відмовитися від акцій, що їм належать у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом товариства, а саме: продати, дарувати, спадкувати, передати та оренду та ін.

3.20. Акції планово продавати за курсовою вартістю. Курсова вартість акцій визначається сторонами при підписанні угоди на придбання акцій. Кількість акцій, що продается одному акціонеру, не обмежується.

3.21. Всі акції другого випуску пропонують для відкритого продажу.

3.22. При проведенні переделу емітент не використовує послуг торговців цінними паперами.

3.23. У випадку нездійснення переделу на суму 60 % від загальної вартості акцій другого випуску товариства, правління в 30-й день після повертання коштів особам, що переделати акції, в формі і на ділянку надгородню переделачам з установчими документами товариства. Акціонери мають право відмовитися від акцій, що їм належать у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом товариства, а саме: продати, дарувати, спадкувати, передати та оренду та ін.

3.24. Акції планово продавати за курсовою вартістю. Курсова вартість акцій визначається сторонами при підписанні угоди на придбання акцій. Кількість акцій, що продается одному акціонеру, не обмежується.

3.25. Всі акції другого випуску пропонують для відкритого продажу.

3.26. При проведенні переделу емітент не використовує послуг торговців цінними паперами.

3.27. У випадку нездійснення переделу на суму 60 % від загальної вартості акцій другого випуску товариства, правління в 30-й день після повертання коштів особам, що переделати акції, в формі і на ділянку надгородню переделачам з установчими документами товариства. Акціонери мають право відмовитися від акцій, що їм належать у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом товариства, а саме: продати, дарувати, спадкувати, передати та оренду та ін.

3.28. Акції планово продавати за курсовою вартістю. Курсова вартість акцій визначається сторонами при підписанні угоди на придбання акцій. Кількість акцій, що продается одному акціонеру, не обмежується.

3.29. Всі акції другого випуску пропонують для відкритого продажу.

3.30. При проведенні переделу емітент не використовує послуг торговців цінними паперами.

3.31. У випадку нездійснення переделу на суму 60 % від загальної вартості акцій другого випуску товариства, правління в 30-й день після повертання коштів особам, що переделати акції, в формі і на ділянку надгородню переделачам з установчими документами товариства. Акціонери мають право відмовитися від акцій, що їм належать у порядку, визначеному чинним законодавством та статутом товариства, а саме: продати, дарувати, спадкувати, передати та оренду та ін.

3.32. Акції планово продавати за курсовою вартістю. Курсова вартість акцій визначається сторонами при підписанні угоди на придбання акцій. Кількість акцій, що продается одному акціонеру, не обмежується.

## 4. Баланс підприємства на 1 січня 1997 року

Актив	тис. грн.
Розділ I. Основні засоби та інші основні засоби	12789,4
Розділ II. Залишки і витрати	199,1
Розділ III. Кошти, розрахунки та інші активи	4965,5
Баланс	19777,6
Розділ I. Джерела власних і привнесених до них коштів	15292,7
Розділ II. Довгострокові пасиви	199,1
Розділ III. Розрахунки та інші пасиви	4478,9
Баланс	19777,6

## 5. Заїт про фінансові результати та їх акціонери за I квартал 1997 р. тис. грн.

5.1. Витрати (зауважати дохід) від реалізації продукції за I квартал 1997 р.	5467,9
5.2. Чистий прибуток за I квартал 1997 р.	310,7
5.3. Прибуток, використаний на:	
— соціальної розвиток	79,0
— заощадування	32,4
— інші цілі	199,3

## 6. Дані про фінансовий стан емітента

6.1. На момент прийняття рішення про другий випуск акцій на товариство фінансовий і адміністративний саней не накладалося. Кредиторська заборгованість становить 455166 грн.

Довгострокова заборгованість становить 453620,24 грн.

На момент прийняття рішення про випуск акцій товариства загальна сума коштів, спрямованих на довгострокові фінансові активи становить 17867,00 грн.

## 7. Заїт про формування статутного фонду.

Статутний фонд БАТ «Трест «Київський-1» асновається рішенням загальної збори, протокол № 1 від 26 серпня 1994 р. № 1994/28, грн. 75 коп. на підставі статуту статутного фонду 429575 грн. 75 коп. у вигляді 1718303 шт. номінального вартістю 0,25 коп.

Свідоцтво № 145.194. від 31.10.1994 р.

Статутний фонд сформовано за розрахунок основних засобів, оборотних коштів тощо, які належали КЕМП «Київський-1», правопреемнику БАТ «Трест «Київський-1» у т. ч.

— основні засоби	59729 грн.32 коп.
— довгострокові фінансові вкладення	17867 грн.00 коп.
— матеріальні активи	199 грн.34 коп.
— залишки	207945 грн.31 коп.
— фінансові кошти	47099 грн.78 коп.

Акції БАТ «Трест «Київський-1» кількістю 1718303 розподілено в повному обсязі на суму 429575 грн. 75 коп. за пільговою парадатною ціною (зігдно п. 31. ст.25 Закону України «Про акції»).

Державний реєстратор № 46-Р виданий ДКДПФР України 09 серпня 1995 року.

1. Основні засоби (будівельно-монтажні роботи) у 1995-96 рр. — 3508,9 тис. грн. — 4211,5 тис. грн.

2. Довгострокові фінансові вкладення у 1995-96 рр. — 17867,00 тис. грн.

3. Матеріальні активи у 1995-96 рр. — 199,3 тис. грн.

4. Залишки у 1995-96 рр. — 207945,31 тис. грн.

5. Фінансові кошти у 1995-96 рр. — 47099,78 тис. грн.

6. Статутний фонд сформовано за розрахунок основних засобів, оборотних коштів тощо, які належали КЕМП «Київський-1», правопреемнику БАТ «Трест «Київський-1» у т. ч.

— основні засоби	59729 грн.32 коп.
— довгострокові фінансові вкладення	17867 грн.00 коп.
— матеріальні активи	199 грн.34 коп.
— залишки	207945 грн.31 коп.
— фінансові кошти	47099 грн.78 коп.

Акції БАТ «Трест «Київський-1» кількістю 1718303 розподілено в повному обсязі на суму 429575 грн. 75 коп. за пільговою парадатною ціною (зігдно п. 31. ст.25 Закону України «Про акції»).

Державний реєстратор № 46-Р виданий ДКДПФР України 09 серпня 1995 року.

1. Основні засоби (будівельно-монтажні роботи) у 1995-96 рр. — 3508,9 тис. грн. — 4211,5 тис. грн.

2. Довгострокові фінансові вкладення у 1995-96 рр. — 17867,00 тис. грн.

3. Матеріальні активи у 1995-96 рр. — 199,3 тис. грн.

4. Залишки у 1995-96 рр. — 207945,31 тис. грн.

5. Фінансові кошти у 1995-96 рр. — 47099,78 тис. грн.

6. Статутний фонд сформовано за розрахунок основних засобів, оборотних коштів тощо, які належали КЕМП «Київський-1», правопреемнику БАТ «Трест «Київський-1» у т. ч.

— основні засоби	59729 грн.32 коп.
— довгострокові фінансові вкладення	17867 грн.00 коп.
— матеріальні активи	199 грн.34 коп.
— залишки	207945 грн.31 коп.
— фінансові кошти	47099 грн.78 коп.

Акції БАТ «Трест «Київський-1» кількістю 1718303 розподілено в повному обсязі на суму 429575 грн. 75 коп. за пільговою парадатною ціною (зігдно п. 31. ст.25 Закону України «Про акції»).

## Правила БАТ «Київський цегельний завод»

підприємство, що загально збори акціонерів відбулися 15 серпня 1997 року о 12 годні за адресою: Одеса, Шкодова вул., БК «ОНІЗ».

Порядок денний:

1. Заїт правління про хід приватизації та результати роботи за 1995 рік.

2. Затвердження статуту в новій редакції.

3. Вибір керівників та контролюючих органів товариства.

4. Рішення.

Початок рестрації о 10 годні.

## За кордоном є садок Можливо, для Вас...

Українська королівська

(252034, Київ, вул. Золоті Ворота, 2-а) в справах про спадщину розшукує родичів

Померлих в Канаді: Віліяма (Володимира) Болехівка, який народився 1902 року в Україні чи Угорщині.

Миколи Валесника (Валесника), який народився 1905 року в Україні.

Іосифа Гавалка (Хавалка), який народився в Україні (можливо в західній її частині) 1916 року. Записав в Україні дружину і, можливо, дітей.

Вальтера (Володимира) Урбановича, який народився 1910 року в н/п Надії, батьком якого був Петро Урбанович, а матір'ю — Марія-Жозефіна.

Івана (Джона) Матера, який народився 1923 року в н/п Ракві; батьками якого були Франціш Матера та Катерина.

Померлих в Німеччині: Антоніа Шмюкель, який нар. 1905 року в Кітці, в Україні; дружина — Анна Шмюкель, дружина, двоє дітей та братів і сестер.

Іозефа Юдт, який народився 1893 року в Україні, а саме: Емілію Юдт 1928 р. н., Розу Юдт 1936 р. н., Йозефа Юдт 1921 р. н., які мешкали в Одеській області.

Померлих в Астралії: Миколи Черняєва, який народився 1926 року в Белгороді, батьком якого Володимир Павлович Черняєв народився у Харкові приблизно 1897 року, а мати Марія, в дівоцтві Вакуленко, народилася в Белгороді 1906 року.

Петра Михайловича, а саме його єдиноутробних братів Адама і Яна Лохотків (Лашот

Сергій ФЕДОРЕНКО, директор профілактично-оздоровчого центру «ФЕСКО»

# Масаж як рятівник від недуг

## Ваше здоров'я

**Н**АРОДНА медицина віками нагромаджувала досвід оздоровлення та лікування різних хвороб. Одним з найважливіших і корисних засобів є масаж. Його зародження і розвиток має давню історію. Цілющі дії масажу мали і використовували майже всі народи світу. Близько 20 століть до н. е. Пелопоннеські жувальні та розтирання хворого місця стали першими інструментами для лікування болю.

Нині це науково обґрунтована, випробована багаторічною практикою лікувальна й оздоровча система. Масаж має багаторічний вплив на організм. Діючи на тканини, він викликає збудження механорецепторів, що розміщені по всьому тілу і призначені для перетворення енергії механічних подразнень, у специфічні активності нервової системи. Завдяки масажу настають позитивні функціональні зміни в системах організму.

Регулярний масаж поліпшує тонус м'язів, пружність, змінює їх захисні властивості.

З лікувальною та про-

філактичною метою масаж адекватно використовували, коли хворіли на рахіт, дистрофію, невралгію, бронхіт, артрит, м'язи травля тощо. Особливо ефективно діють у поєднанні з іншими процедурами та іншими фізіотерапевтичними методами.

Як і всі лікувальні засоби, масаж має і свої протипоказання: підвищену температуру тіла, загострені хвороби, запальні процеси в активній стадії, кровотечі, інфекційні хвороби, туберкульоз.

У лікувальному та оздоровчому масажі застосовують чотири основні прийоми: поглажування, розтирання, розминання

та вібрації. Кожен з них має різноманітні, що дає змогу досягти найбільшого ефекту залежно від анатомічної конфігурації тіла. Виконують ці прийоми і напрямку лімфатичних вузлів. Для масажу залежить від сили, пружності та гнучкості виконання прийомів.

Поглажування проводять плавно, всією долонею, без напруження, подолами, попереком, згинаючи, колотидом та спіраллю. Цим прийомом починають і закінчують сеанс масажу.

Прийом виконують пальцями, фалангами, ребром долоні, опорою частково кисті. Інтенсивність прийому збільшують поступово.

Своєрідними поглажуваннями, розминаннями, вібраціями і різноманітними змінами м'язів. Це підвищує їх тонус, еластичність, пружність і п'язишню гнучкість м'язових волокон.

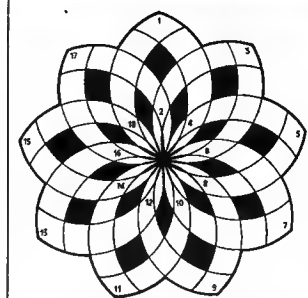
Особливо увагу слід приділяти масажу рефлекторних зон на стопах, а

яким поглинають діяльність внутрішніх систем організму. 3-5 хвилин розтирання стої фалангами пальців дає оздоровчий ефект для внутрішніх органів. Цей вид і рекомендує майже всім пацієнтам — дітям і дорослим з різноманітними захворюваннями та з профілактичною метою як загальнозміцнюючий засіб. Корисне також ходіння босоніж по землі, напівжолу, у шкарпетках з горохом.

Стопа людини має рефлекторну проекцію усіх органів і частин тіла. Орган, що розміщений з правого боку, емпровтований на ліву стопу, а органи, що розміщені з лівого боку, емпровтовані на праву стопу, а органи, що знаходяться в центрі стопи, емпровтовані в центрі стопи.

Нині в умовах загальної погіршення стану здоров'я, дефіциту лікувальних засобів, зокрема в сімейній системі, зростає важливість поліпшити свої знання, оволодіти практичними навичками масажу, щоб зберегти здоров'я своїх, курси, що їх проводить наш оздоровчий центр.

Бровари Київської області.



## Кросворд «Усмішка»

За годинниковим стрілкою: 1. Той, про кого вживі всі пілюють депутатів, партії, вождів і всіх чиновників рату. 2. Доброго дивитися на нові зорота. 3. Те, що може «випити» не тільки цитра, а й політкан та будівлю. 4. Статус, до якого належить кожна шашка. 5. Неземний епітет до бублика. 6. Деталь чоловіка, з якої зроблено міну. 7. Бульбено-старший. 8. Древній попередник сучасного гримача. 9. Куди готка, туди вона. 10. Білішній набір реалізації принципів «енема люда» — нема проблема. 11. Те, що сниться курці. 12. Умовилу, а собаці — ковила. 13. Те, що псується з очі. 14. Бартель. 15. Те, що сниться курці. 16. Криканий імператор, котрий вважав себе видатним актором. 17. Чоловік з розрахунку. 18. Йому вистромий пір'я, піднімають рекетики, а він дмує, що літає.

## Реклама

# Інформація про випуск акцій другої емісії Відкритого акціонерного товариства «Фабрика кулінарних виробів і напівфабрикатів»

## Характеристика емітента

Відкриті акціонерне товариство «Фабрика кулінарних виробів і напівфабрикатів» (перереєстроване виконавчим Мінським репозиторієм народних депутатів Києва, свідоцтво про реєстрацію № 03386313 від 27 жовтня 1995 року), місцезнаходження: Україна, 254212, Київ, вул. Богатирська, буд. 1, тел. (044) 413-91-53, факс (044) 412-34-68.

На момент прийняття рішення про емісію акцій статутний фонд товариства становить 29 883 (двадцять дев'ять тисяч вісімсот вісімдесят три) гривні, акцій виставлено на 27 лютого 1997 року сплачено повністю. Короткий баланс та результати фінансової діяльності товариства:

Показники	сума (грн.)
1. Основні засоби	на 1.01.1997 р. на 1.04.1997 р.
2. Статутний фонд	6 039 100 6 121 100
3. Кредиторська заборгованість (непростаована)	29 883 29 883
4. Дебіторська заборгованість	43 300 78 600
5. Прибуток	512 100 47 200
6. Валюта балансу	6 583 800 6 668 400

Виручка від реалізації продукції товариства за 1996 рік становить 2 282 200 гривень.

Затрати на виробництво реалізованої продукції за 1996 рік становили 1 434 500 гривень.

За 1996 рік вилучено дивідендів на суму 71 700 гривень. Кількість працюючих на підприємстві — 327 осіб.

Керівництво: Генеральний директор: Олександр Тигранович, освіта вища, закінчив Азербайджанський інститут народного господарства в 1961 році, фах економіст, виробничий стаж 51 рік, тел. 412-92-08.

Головний бухгалтер: Адамюк Надія Василівна, освіта вища, закінчила Київський торговельно-економічний інститут в 1984 році, фах економіст, виробничий стаж 26 років, тел. 413-90-97.

Опис ділової діяльності емітента

Метою діяльності товариства є поліпшення торговельно-обслуговування населення, забезпечення його потреб у високоякісних продуктах харчування, напівфабрикатах, кулінарних та інших виробках, а також одержання прибутку від виробничої та торговельної діяльності та надання різним способам громадянам і юридичним особам.

Передбаченої діяльності товариства:

- комплексне виробництво та реалізація м'ясних та ковбасних виробів, кондитерської та кулінарної продукції;
- організація здійснення роздрядної та оптової торгівлі та громадського харчування;
- розвиток виробничої та торговельної бази, зокладів громадського харчування, фізичної торгівлі та обслуговування населення;
- впровадження ефективних технологій та виробничого нового асортименту продуктів харчування, застосування нових

уловлюючих матеріалів, які забезпечують сучасний дизайн, довготривалу збереженість та високу споживачу цінність продукції;

— закупівля в населення сільськогосподарської продукції і переробка її в розрахунок на готунок, що пов'язано з специфічною технологією виробничої необхідності;

— вдосконалення технологій приготування страв та експортно-торгівельної продукції, напівфабрикатів високого ступеня готовності;

— надання побутових послуг підприємства та населенню, організація виробничих товарів народного споживання;

— комерційні операції, співзвучні з виробничою та іншою діяльністю, товариством (бартерні операції) та інша діяльність, що пов'язана на засадах зустрічної торгівлі;

— імпорту товарів, робіт і послуг для власних потреб. За 1996 рік вироблено 2184,5 тонн продукції, зокрема:

— кондитерських виробів — 230,6 т; ковбасних та ковбасних виробів — 570 т; кондитерських напівфабрикатів — 1062 т;

Загалом товариство виробило 17 видів кулінарних виробів, 36 видів кондитерських виробів, 15 видів ковбасних та ковбасних виробів.

Потужність цієї підприємства становить 8,4 тонн продукції за добу.

Валовий товарний оборот товариства за 1996 рік становив 7356 тисяч гривень, а тому числі оборот власного виробництва — 7046 тисяч гривень.

У 1996 році введено в дію ліній з виробництва макаронних виробів.

У складі виробничо-торгівельного комплексу товариства — три кафе, одиннадцять кіосків та магазинів-кулінарних.

Товариство не обмежується зазначеними видами діяльності і за необхідності здійснює заходів щодо розширення сфери діяльності згідно з кон'юнктурою ринку продуктів харчування та інших продуктів народного споживання.

## Дані про емісію

Рішення про емісію акцій прийнято загальними зборами акціонерів (протокол № 2/97 від 27 лютого 1997 року).

Метою емісії є збільшення статутного фонду товариства шляхом залучення додаткових фінансових ресурсів та здійснення технологічного обслуговування кулінарного цеху (придбання котильної камери, монтаж ліній з виробництва м'ясних консервів).

Збільшення статутного фонду до розміру 94 731 (дев'яносто чотирьох тисяч сімсот тридцять одна) гривень проводиться шляхом доплатового внеску 12 332 (дванадцять тисяч триста тридцять двох) гривень іменних акцій номінальною вартістю 5,25 (п'ять гривень двадцять п'ять копійок).

Внесок на покриття статутного фонду 64 848 (шістдесят чотирьох тисяч сімсот сорок акцій) гривень.

Емісія простих іменних акцій буде проводитись серією А97 з номінальною вартістю 5,25 грн. з 1997 року.

Структура власників іменних цінних паперів товариства. Випуск акцій здійснюється в безплатній формі.

Продаж акцій здійснюватиметься товариством самостійно

без посередників в адресу: Україна, 254212, Київ, вул. Богатирська, буд. 1, упр. 1 до 14 лютого 1997 року по 28 лютого 1997 року. Телефон для довідок (044) 413-91-05.

Оплата буде проводитись через касу підприємства або на розрахунок рахунок 246757 у Мінскавобанку відділення УБС Києва, МФО 322131, код ЄДРПОУ 03386313.

Акціонери товариства мають першочергове право на придбання акцій другої емісії за номінальною вартістю. Іншим акціям продуктів можна з хуросовою ціною. Курсова вартість буде визначатись потім та пропозицією.

Підприємство на акції передбачає укладання договору з товариством. Покупцеві повинно з'явитись до підприємства після передплати на акції повністю згідно зі статутним фондом трьох днів з дати укладання договору, але не пізніше 28 лютого 1997 року, а інакше ризик товариства можна реалізувати їх без повномасштабної, що не купують.

У разі відмови в реєстрації емісії кошти повертаються покупцю протягом 30 днів з дня прийняття рішення про відмову від випуску акцій.

Відсутність акцій не дає достаточних рівень передплати роз'яснень чинити питання переходу до компетенції загальних зборів акціонерів.

Нарахування та виплата дивідендів за акціями товариства здійснюватиметься відповідно до чинного законодавства за рахунок прибутку, що залишається в його розпорядженні після сплати податків та в порядку, встановленому загальними зборами акціонерів.

Строк виплати дивідендів не пізніше 90 днів після закінчення фінансового року за рішенням загальних зборів акціонерів. Одержувач дивідендів — власник акцій (осіб товариства). Виплата дивідендів здійснюється за юридичною адресою товариства.

Акціонери мають право здійснювати не заборонені законодавством України операції з акціями товариства (заповнювати у складі, відчужувати, тощо).

Дані про попередню емісію цінних паперів

Товариством проведено одну випуск простих іменних акцій у кількості 5692 штук номінальною вартістю 5,25 грн. Загальний обсяг емісії 29 883 гривень. Випуск акцій відбувся за сприяння Фінансовим управлінням Києва з березня 1994 року. Реєстраційний № 9.194. Керівництво товариства володіє 0,72 % акцій.

Фактори ризику

Факторами ризику в ділової діяльності товариства є:

- різні несподівані зміни в чинному законодавстві України;
- різке погіршення загальної економічної ситуації в державі;
- прогностичні теми інфляції;
- підвищення ставок податкування прибутку, встановлення більш жорстких економічних нормативів;
- інші фактори-ризики обставини.

Популяція має несе відповідальності за прийняття рішення щодо інвестування власних коштів.

## ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО. Редакція: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДОНСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

Наступний номер газети «Г» вийде 2 липня ч. р.

Телефон: для довідок — 441-88-23; факс — 224-72-54; адреса реклами — 441-89-34, 441-89-44. У редакції на повсякчас: 02522-5511. У листуванні з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель. Редакція на запити поділяє поштові адреси публікацій. За тожність виконання фактів відповідальності несе автор.

Гавата акцій 5 разів на тиждень (крім неділі м понеділка) українською мовою. Індекс 60975. Тираж 280278. Комітет друку видництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10. Стан. 0311117.